

VIENYBĖ

71 M. 26 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. BIRŽELIO (JUNE) 26 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

EUROPA NETIKI KALBOMS APIE NUSIGINKLAVIMA

VASARA IR JOS VAIBES. -- Danutė Stasiukynaitė-Alksnienė ir Renata Babarskaitė-Alinskienė, palikusios didmiesčio triukšmą, džiaugiasi saule, jūra, smėliu ir vėjo žaidimu paplūdimio augmenijoje.

(V. Maželio nuotrauka)

ATLANTO CHARTOS PAŽADAI NEVYKDOMI

Ir vėl susirinkę puoselėjamos laisvės simbolio papėdėje Laisvės Dienos šventi, mes, devynių sovietų pavergtųjų Europos valstybių egziliniai atstovai, nuoširdžiai atnaujiname savo žodį kovoti dėl sovietų pančiuose laikomų, koloninei tvarkai ir išnaudojimui pajungtų, beveik šimto milijonų savo brolių laisvės ir nepriklausomybės.

Prieš dvyliką metų agresijos

savo sutarčių įsakmų Sąjunga padalino Europą ir pavergė Albaniją, Bulgariją, Čekoslovakiją, Estiją, Latviją, Lenkiją, LIETUVĄ, Rumuniją ir Vengriją.

(Nukelta į 5 psl.)

Vienybės korespondento
Europoje

Metų metais nusiginklavimo problema buvo diplomatijos žaislas. Kartas nuo karto diplomatai apie tai prabildavo iš pročio. JT komisijos diskutuodavo, bet nieko apčiuopiamo nenutarė. Patys didžiausi optimistai abejodavo.

Tačiau du įvykiai pakeitė padėtį: Suez'o įvykiai ir Vengrijos sukilimas.

Valstybės departamente buvo rimtai susirūpinta: kas atsitiktų, jei tokį konfliktą įsiveltų atominės bombos turinčios valstybės? Kas būtų, jei įvyktų panašus sukilimas Rytų Vokietijoje?

Prezidentas Eisenhoweris, pasirodė, ypač jautrus būsimosio karo pavojams. Jo patarėjai tvirtino, kad padėtis esanti gana pavojinga ir reikia žiūrėti, kad tarptautinė įtampa atsluigtų.

Po Suez'o įvykių, vakariečių padėtis Vidurio Rytuose buvo silpna, kad galima būtų ten dėtis su rusais. Europos saugumo problema? Su ja nieko negalima daryti be Vokietijos suvienijimo, kuriam rusai priešinosi. Liko nusiginklavimo problema.

Valstybės departamente tebemanoma, kad iš to nieko neišeis. Tačiau Stassenas sutiko rizikuoti, ir prez. Eisenhoweris jam rado tas ypatybes, kurios reikalingos naujai diplomatijai.

Tarp Stasseno ir Valstybės Departamento užvirė kova, bet jis laimėjo ir išvyko į Londoną tartis su rusais dėl nusiginklavimo. Dėl jo plano prancūzai sukėlė aliamą. Jie pamatė, kad toks susitarimas pastatytų į pavojų Prancūziją ir visą vakarų Europą, ypač atitraukus amerikiečių kariuomenę.

Paryžiuje buvo slapta nutarta raginti specialistus pasukinti atominės bombos gamimą. Mat, prancūzai tikėjosi pasigaminti atominę bombą tik po dviejų metų. Pasitarę su kitomis valstybėmis, prancūzai, taip pat vokiečiai, padarė Washingtono savo demaršus.

Skubiai iškvieistas į Washingtoną, Stassenas buvo supažindintas su europiečių protestais. Jis buvo įspėtas nebesustikėti su sovietų atstovu Zorinu, "ant keturių akių."

Tokiai padėčiai esant, derybos įgauna kita reikšmę, ir dabar, geriausiu atveju, galima tikėtis tik branduolinių bandymų pertraukos.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886.JUZAS TYSLIAVA, Editor
Publisher: V. GEDGAUDAS,
Managing Editor; VYTAUTAS
MISKAUSKAS, Assoc. Editor;
VALERIE TYSLIAVA, Bus.
ManagerEditorial and Business Office:
412 Bedford Ave., Brooklyn 11,
N. Y. Tel. FVergreen 4-0862.
Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post
Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

USA per year \$5.00
Other Countries \$6.00
Advertising rates on application

Amerikos politika

Balandžio 18 - 30 Atstovų Rūmų užsienių reikalų komisijos Europos reikalų pakomisio šalininkė misija iš atstovų E. F. Kelly, A. I. Selden, E. M. Coffin, J. G. Fulton ir A. M. Bentley lankėsi Europoje iš pirmųjų šaltinių pasiformuoti apie padėtį ir surinkti duomenis, kuriais būdais JV politika sėkmingiausiai galėtų prisidėti prie Europos laisvės, nepriklausomybės ir patvarios taikos sukūrimo.

Maskva šias JV Kongreso pastangas apšaukė JV imperialistinės politikos manevru stiprinti "buržuazinius nacionalistus" ir organizuoti naują poerindį "liaudies demokratinių" kraštuose.

Birželio 17 misijoje dalyvavę kongresmanai lygiagrečiai pateikė Atstovų Rūmams identiškus projektus rezoliucijai dėl JV politikos sovietų užgrobtų valstybių atžvilgiu.

Konstatavę, kad Vengrijos rezoliucija pasauli užklupo nepasirengusi, kad laisvojo pasaulio vyriausybės laikydamiesi sukūrė sovietų pavergtuose kraštuose labai kartų nusivylimą Vakarais, kad Sov. Sąjunga savo užgrobtimams išlaikyti nepaisys priemonių ir kad dabartinėmis aplinkybėmis reikalinga JV politikos revizija, misijoje dalyvavę kongresmanai siūlo, kad JV politika sovietų pavergtųjų kraštų atžvilgiu būtų pozityvi ir efektyviai visomis priemonėmis, neišskiriant nė ūkinį ir politinį sankcijų, per Jungtines Tautas ir šalia jų panaudotų JV vadovaujamą tarptautinę poziciją.

Toliau rezoliucija siūlo, kad JV delegacija Jungtinėse Tautose būtų iniciatyvos nedelsiant sušaukti JT pilnatį pasididžio specialios komisijos raportui apie Vengriją svarstyti.

JV savo raporto rekomendacijose misija dar siūlo keisti JT Chartą, kad Sov. Sąjunga veto nekildytų tarptautinius sprendimus, kad dabartinė kvietinė Vengrijos vyriausybė būtų išmesta iš JT, kad JT sudarytų specialų organą padedant sovietų pavergtuose kraštuose stebėti, kad JV prekybinės misijos daugiau lankytų sovietų pavergtuosius kraštus, o tų kraštų žmonės stengtųsi visomis priemonėmis lankytis Europoje, kad Amerikos Balaudėms, kad Amerikos Balaudėms tik faktus.

JV misijos paramos dabartinė misija vieningo nepriėjo.

PAGONIŠKAI MELDŽIAMĖS...

Kai kun. Kasakaitis Garse paskelbė, kad Lietuvos himnas yra pagoniškas ir katalikams nepriimtinas, man šovė į galva, keista mintis: aš nuo pat jaunystės esu pagonis. Ne tik aš, bet ir mano motina, taip pat parapijos klebonas ir buvusieji kapellonai buvo supagonėję. Juk jie mane mokė Tėve mūsų, įpareigodami šią maldą nuolat kalbėti.

Kun. Kasakaitis paskatintas patikrinau, kad ir šioje gražioje bei reikšmingoje maldoje nėra Dievo vardo... Ar tai reiškia, kad ji taip pat pagoniška?

Kadangi Tėve mūsų maldoje, kaip ir Lietuvos himne, nėra Dievo vardo, tai gal kun. Kasakaitis majonėtu patiekti savo projektą, kaip ją "pataisyti", idant ji būtų priimtina ir "geriems" katalikams.

A. Parykliškis

New Haven, Conn.

KVIČIA DALYVAUTI
KNYGŲ MUGĖJE

Laisvosios Europos Citizens' Service pasiūlymu ir Estijos, Latvijos ir Lietuvos Laisvės Komitetų pritarimu ruošiamas estų, latvių ir lietuvių leidėjų (laisvajame pasauly) knygų ir kitų vertingų spausdintų skyrius garsoje Frankfurto (Vokietijos) Knygų Mugėje (Buchmesse), kuri šiemet įvyks spalio mėnesio pradžioje (2 - 7 d.).

Pabaltiečių organizuojamo knygų skyriaus tikslas yra: a. priminti gausiems mugės lankytojams pavergtas Pabaltijo valstybes; b. parodyti, kad laisvajame pasaulyje, latviai ir lietuviai išleidžia tokių leidinių, kurių pavergtuose jų tėvynėse negali išleisti; c. gauti estų, latvių ir lietuvių leidėjams užsakymų, nes Vokietija yra galbūt vienintelis kraštas, kur yra nemažai svetimtaučių, besidominčių Pabaltijo tautų kultūra. Ir leidinys, kuris numatytas išleisti Frankfurto Knygų Mugės proga, primins apie pabaltiečių knygų būklę.

Zemiau pasirašiusis yra apsiėmęs susisiekti su lietuviškų knygų leidėjais, padėti jų leidinius surinkti ir patarti, ruošiant jų išstatymą mugėje. Todėl maloniai kviečiu atsiųsti savo leidinių pabaltiečių skyriui šiuo adresu: Dr. J. Grinius c/o Haus der Begegnung, Raichstr. 22/11, Munchen, West Germany.

Čia leidiniai bus surūšiuoti ir nuvežti į Frankfurtą prie Maino.

Knygas ir kitus spausdintus prašom siųsti nedideliais slūntiniais, ant jų užrašant Kreuzband-Sendung, kad nesusidarytų mutinėse suokumų. Būtų gera juos gauti nedelsiant, bet ne vėliau š. m. rugsėjo mėn. 1 d. Jei savo kaštu leidinių siuntimas Tamstoms sudarytų sunkenybių, organizatoriai žada pašto persiuntimo išlaidas apmokėti.

Dr. J. Grinius

Vokietija

JIEŠKO LIETUVIŠKŲ
SCENOS VEIKALŲ

Nenustebkite išgirde lietuvišką balsą iš tolimojo penktosios kontinento -- "kengurų žemės", kaip kad dauguma

LAIŠKAI

AR REIKĖJO
TOKIO KANDIDATO?

mėgsta mūsų kraštą vadinti. Ir čia, kiek sąlygos leidžia, pulsuoja lietuviškos tautinės ir kultūrinės veiklos pulsas, nors gal ir ne tokiu plačiu mastu, kaip kad Amerikoje, bet dirbame, ką pajėgiame padaryti.

Beveik kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje, turime savus lietuviškus chorus, teatro grupes bei kitokius sambūrius, ar organizacijas. Noras dar plačiau išvystyti šią veiklą (turiu mintyje meninę veiklą), ir verčia mane kreiptis pas Jus, prašant pagalbos. Imant visos Australijos mastu, čia veikia net keletas lietuviškų Mėgėjų Teatrų, tik visų veiklą stabdo viena ir ta pati kliūtis -- trūkumas lietuviškų scenos veikalų. Lietuvių rašytojų, kurie pajėgtų užpildyti šią spragą, savo tarpe neturime, todėl ir tenka vargti su tais keletu lietuviškų veikalukų, kurie kažkokiu būdu pasiekė Australijos padangę. Bet šiuo metu jau priėjome ribą -- turimos atsargos išsibaigė, o kartoti buvusius dalykus nėra noro nei prasmės. Todėl ir kreipiuosi pas Jus su prašymu -- suteikite man informaciją kur, kaip ir kokius lietuviškus veikalus yra įmanoma gauti Amerikoje.

Kadangi neturiu ryšio nei su viena Amerikoje veikiančia liet. vaidintojų grupe, bei lietuviškų knygų leidykla, todėl turu savo vargais pasiskųsti Jūsų laikraščio Redakcijai, turėdamas viltį, kad neatsisakysite man padėti. Veikalo rūšis nesvarbu -- ar tai bus komedija, ar drama ar tragedija. Svarbu, kad tai būtų įmanoma pritaikinti mūsų sąlygoms ir kad galėtume nuraminti šiuo metu mus kankinanti lietuviškų veikalų alkį.

VI. Bosikis

Melbourne Liet. Teatro
Grupės Administratorius

Australija

36 Walpole Street
Kew, E. 4. Vic.MOKĖSIU PO 1 DOLERĮ
UŽ ATVIRUKĄ AR VOKĄ!

LIETUVĀ + LITHUANIE	
ATVIRUKAS CARTĖ POSTALE	
	
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	

Norėdamas išstatyti pilną rinkinį Lietuvos atvirukų ir vokų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės selmo metu ruošiamoje pašto ženklų parodoje, perku Lietuvos nepriklausomybės metais išleistus atvirukus ir vokus su juose atspausdais pašto ženklais, mokėdamas už kiekvieną gerame stovy atviruką ar voką po 1 dolerį. Siųsti: A. VIZBARUI, c/o Vienybė, 412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.

O PJT atstovų Bonnoje lietuvių kandidatų nereikėjo jieskoti kažkur kitur, kadangi jų esama pačioje Vokietijoje, net pasirinktinai. Tik mūsų vlikininkams ir jų atspindžiui Free Europe lietuviškame komitete, tesugebantiems ir į bendruosius reikalus žiūrėti pro vlikinės srovinės aritmetikos prizmę, tie kandidatai niekaip nepasimato. Atrodo, kad jiems vis dar labiau rūpiela svačioti apie ištikimą saviškį "daktarą" E. Turauską, kurio kandidatūra rimtoje įstaiogoje juk nei negali praėti. Tuo tarpu Vokietijoje yra labai kvalifikuotų ir energingų lietuvių, seniai dirbančių tikroje laisviniamo veikloje, kaip inž. K. Drunga, muzikas Valteris Banaitis, adv. J. Bataitis bei kiti. Bet neteko girdėti, kad mūsų partiniam "veiksniams" ateitų į galvą siūlyti tokius kandidatus. Jiems vis geriau tas mūsų fiktyvus "daktaras".

Teiktės priimti, pone Redaktoriau, mano aukštos pagarbos pareiškimą ir atleiskite, kad tokiu nemaloniu klausimu turėjau papildomai pasisakyti prie laikurį Jūsų bendradarbio Alg. Šalčiaus pastabų.

A. Vaičiulis

Chicago, Ill.

VIEŠA PADĖKA

Yandutė Lingytė prieš keletą metų buvo susirgusi sunkia kaulų liga. Jos tėvai tremtiniai neturėjo pinigų gydymui. Tada BALFas krepšėsi Amerikos lietuvių pagelbėti mergaitei sunkios ligos nelaimėje. Amerikos lietuviai jautriai atsiliepė ir Vandutės tėvai galėjo rimtai pradėti gydyti. Dabar BALFO centras gavo džiugų tėvo laišką, kurį skelbiame aukotojų žiniai:

Dabar galiu drąsiai parašyti ir pasidžiaugti savo šeimos laime. Dukrelė jau grįžo į šeimos židinį pasveikusi iš ligoninės. Iš ligoninės grįžo balandžio 18 d. sveika ir laiminga. Dabartinis dukrelės stovis yra toks: ligos turimi rezultatai geri, gali vaikščioti į dieną po 4 val. nešiodama mediciniską gorsetą, kuris labai nešioti, o likusį laiką turi gulėti dar gipso lovutėje. Prižiūra reikalinga rūpestinga. Gydytojų ortopedų ir toliau bus tikrinama ilgesnį laiką, kol reikės nešioti gorsetas. Ačiū Dievui! Po daugel metų visų vargų dukrelę susilaukėm pasveikusią.

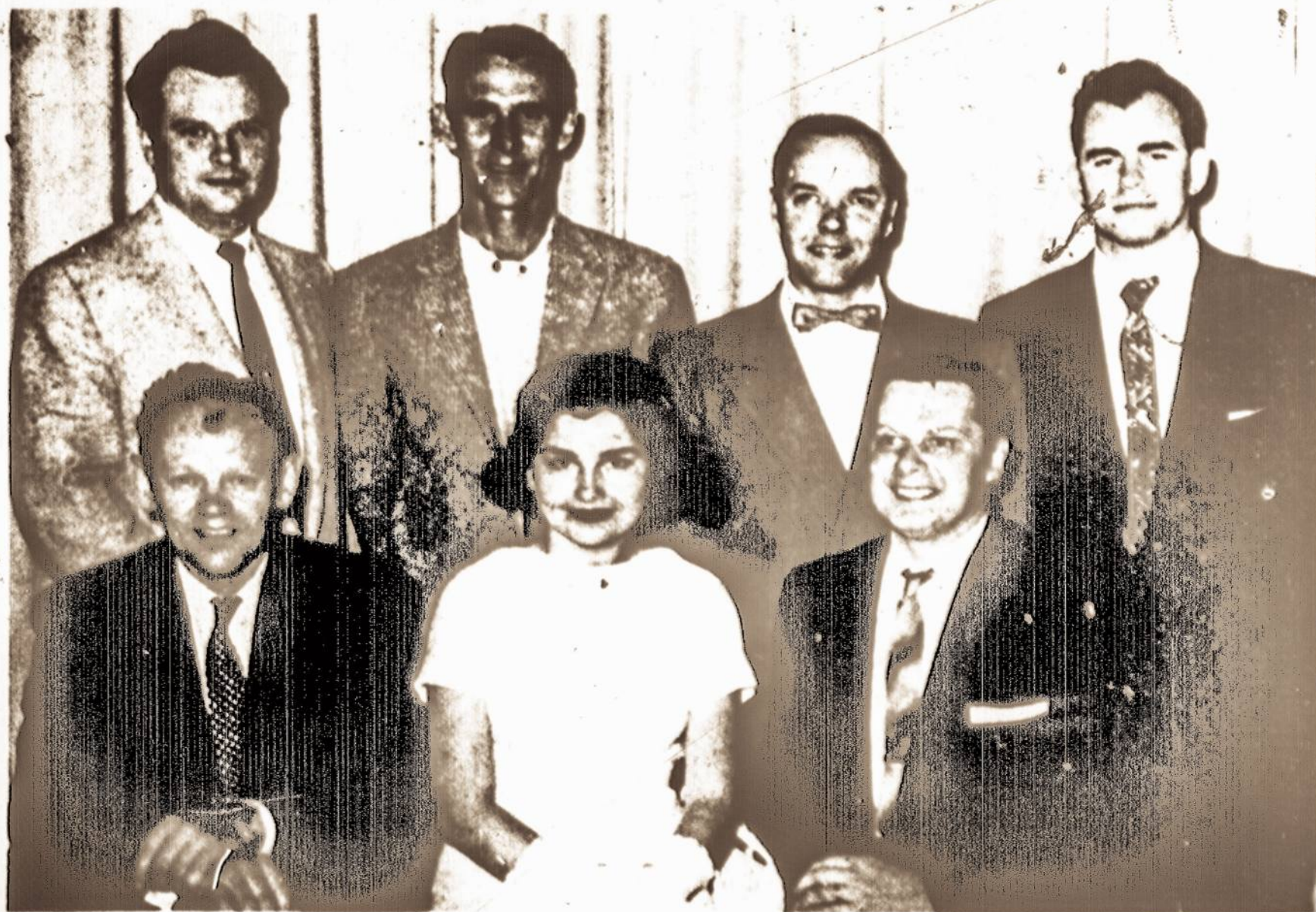
Labai ir labai esame dėkingi BALFO vadovybei ir visiems gerasirdžiams, kurie prisidėjo prie mūsų dukrelės gydymo ir priežiūros. Mes pasiliekam karštoje maldose su visais gerasirdžiais. Dieve duok visiems asmeniškos laimės ir džiaugsmo!

Juozas Lingė

ATOSTOGOS
prie Atlanto vandenyno
NEW PLAZA
EMILIJA MIKONIENĖ, sav.
Amherst and Madison
Margate City, N. J.
Tel. Atlantic City 5445

PASAULYJE

- Vienintelis Brazilijos komunistų partijos atstovas parlamente Bruzzi de Mendonca pareiškė, kad jis pakeitęs savo "įsitikinimus" ir dabar "tiki į nacionalizmą, socializmą, laisvę ir visuomenės gerovę."
- Šią vasarą Sovietų Sąjungos mokslininkai paleis vadinamus satelitus, arba mėnulius, riedančius 18,000 mylių į valandą greičiu ir darydami ratą aplink žemės rutulį per pusantros valandos.
- Naujoji Kanados konservatorių vyriausybė, su premjeru John Diefenbaker priešaky, jau svarstė mokesčių sumažinimo klausimą. Mat, dabartinis premjeras rinkimų kampanijos metu žadėjo, pirmoje eilėje, sumažinti mokesčius. Liberalų partija, buvusi valdžioje 22 metus, rinkimus pralaimėjusi daugiausia todėl, kad nežadėjusi reformų ir, svarbiausia, buvusi "arogantiška".
- Italijos prezidentas Giovanni Gronchi paprašė Adone Zoli laikinai eiti premjero pareigas. Mat, Zoli atsistatydino, patyręs, kad rinkimuose už jį balsavę neofašistai.
- Sovietų komunistų partijos organas Pravda skelbia, kad Jungtinių Tautų rezolucijos, smerkiančios rusų kariuomenės žiaurumus Vengrijoje, tikslas nukreipti pasaulio dėmesį nuo Londone vykstančių nusiginklavimo derybų.
- Rugpjūčio 31 d. Malajų Federacija, nauja nepriklausoma valstybė Azijoje, švęs pirmąją savo nepriklausomybės šventę. Gumos ištekliais garsūs Malajai šiuo metu turi puseptinto milijono gyventojų, kurių pusę sudaro malajai, tris aštuntadalius kinai ir vieną aštuntadalį indusai.
- Sol Hurok, žinomas Amerikos impresario (koncertų rengėjas) atvyko į Maskvą tartis su Sovietų vyriausybe dėl muzikų ir artistų keitimosi tarp Amerikos ir Rusijos.
- Komunistinės Šiaurės Korėjos vyriausybė siūlo šaukti konferenciją tartis dėl Korėjos suvienijimo. Pasūlymas padarytas kaip tik tuo metu, kada Jungtinės Tautos nutarė savo kariuomenę Pietų Korėjoje apginkluoti naujais, moderniškais pabūklais.

Los Angeles lietuviškosios radijo valandėlės vedėjas Br. Gediminas su savo bendradarbiais Sėdi: (iš kairės) V. Bakūnas, D. Pulkauninkaitė, Br. Gediminas. Stovi: V. Gilyus, J. Rudelis, B. Dūda ir P. Jasiukonis.
(P. Jasiukonio nuotrauka)

PENKI METAI LIETUVIŠKAJAM ŽODŽIUI PACIFIKO ERDVĖJE

Los Angeles mieste atšvęsta lietuviškosios radijo valandėlės penkerių metų veiklos sukaktis. Ją 1952 m. bendromis pastangomis, įsteigė Jonas Uždavinys, Bronius Gediminas ir Jurgis Rudelis.

Nuo pat pirmosios valandėlės programos -- visais jos reikalais, ypač pinigais, rūpinasi ir juos tvarko Bronius Gediminas, kuris per tuos penkerius metus valandėlei jau yra aukojęs virš dviejų tūkstančių dolerių, neskaitant laiko, darbo ir daug rūpesčio. Bronius Gediminas -- su tokia stambia auka lietuviškam rei-

kalui bus išjęs jau bene į tuštesnes, koklių, kad ir čia Amerikoje -- lietuvių tarpe -- reikia įsikurti su žiburliu.

Gimęs 1915 m. Chicagoje, tuoj po pirmojo pasaulinio karo, su tėvais grįžo Lietuvon, kur ir užaugo bei mokėsi. 1936 m. grįžo Amerikon ir apsigyveno Chicagoje; čia greitai įsikūrė lietuvišką visuomeninį gyvenimą, ypač reiškėsi kaip Antano Vanagaičio Margučio radijo bendradarbis ir visokeriopas talkininkas. Jau Lietuvoje jam buvo įskiepyta savo tautos meilė, gi Vanagaitis, atrodo, bus jį išmokęs tą meilę ne tik išlaikyti bet ir ugdyti radijo bangų pagalba. Broniui Gediminui tai labai gerai ir sekasi, nes tokioje mažoje kolonijoje, kaip Los Angeles, išlaikyti radijo valandėlę -- reikia ne tik pinigų, kurio per pirmuosius penkis metus radijo stočiai už liet. valandėlės transliavimą sumokėta virš 12,000 dolerių, bet ir daug darbo, pasišventimo ir didelio taktų -- kad valandėlė tarnautų visų lietuvių labui, kas iki šiol labai gerai ir pavyko. Be sunkios radijo valandėlės darbų ir išlaidų naštos, Bronius Gediminas labai aktyvus visos eilės lietuviškų organizacijų narys ir veikėjas, o be viso to dar ir stambus aukotojas bei kokiam lietuviškam reikalui.

Bronius Gediminas ir kaip amerikietis yra atidavęs savo dalį šiam kraštui: antrojo pasaulinio karo metu (1943 - 1946 m.) garbingai gynė Amerikos vėlavą įvairiuose Pacifiko frontuose -- Naujojoje Guinėjoje, Filipinų salose ir galiausiai su pirmaisiais okupacijos daliniais -- Japonijoje.

Grįžtant prie pačios valandėlės, paminėtina, kad neseniai, valandėlės penkerių metų sukaktį atžymėti buvo surengtas vakaras, kurio programa praveisti buvo pakviestas aktorius Vitalis Zukauskas iš New Yorko, ta proga Los Angeles publikai pasirodęs pirmą kartą ir susilaukęs labai šilto jos priėmimo.

Bruno Gedimino artimiausiu bendradarbiu, radijo valandėlės reikaluose, dabar yra: Jurgis Rudelis, Bronius Dūda, Vladas Bakūnas, Danguolė Pulkauninkaitė, Povilas Jasiukonis. Anksčiau dar yra talkininkavę inž. B. Budginas, V. Gilyus ir V. Muchlia.

Lietuviškoji Los Angeles radijo valandėlė transliuojama iš KALI stoties Pasadenoje, kiekvieną šeštadienį nuo 12:30 iki 1:00 val.

PJT Europos kongrese

Birželio 10-13 dienomis Romoje įvyko Europinio Sąjūdžio suorganizuotas Europos Kongresas. Jame dalyvavo ir Pavergtųjų Jungtinių Tautų pirmininkas dr. V. Masens. Sveikindamas Europos Kongresą, PJT pirmininkas pažymėjo, kad dabartinė Rytų ir Centro Europos padėtis sudaro grėsmę pasaulio taikai bei saugumui ir kliudo didžiųjų tarptautinių klausimų sprendimą. Esamai padėčiai pataisyti jis pabrėžė Vakarų vieningos politikos sovietų pavergtųjų valstybių atžvilgiu būtinumą, taip pat būtinumą posityvių priemonių taikai, laisvei ir teisėtumui šiame Europos regione atstatyti. Tik tvirtas ir akivaizdus Vakarų nusistatymas, kad Rytų-Vakarų santykių išlyginimas galimas tik sovietams iš užgrobtų kraštų pasitraukus, gali apsaugoti laisvąjį pasaulį nuo kapituliacijos sovietams ar nuo III-jo visuotinio karo. PJT pirmininkas prašė Europos kongresą paremti PJT pastangas sovietų pavergtųjų kraštų bylą iškelti Jungtinių Tautų forume.

Savo rezoliucijoje Europos Kongresas išreiškė laisvosios Europos solidarumą su pavergtąja ir užtikrinimą, kad per laisvosios Europos apsijungimą priartės ir pavergtosios Europos dalies išsilaisvinimo vilčių išpildymas.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

pači patikimiausia firma siuntiniams persiųgti į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus, praneša Newarko, N. J., gyventojams, kad visuomenei pageldaujant šiomis dienomis Newarko atidaro savo skyrių, kuriam vadovaus Roman ir Veresh, šiuo adresu:

NEWARK

263 MARKET STREET

NEWARK, N. J.

TINKAMIAUSIA VIETA ATOSTOGOMS

Geresnės, gražesnės ir patogesnės vietos vasaros atostogoms ir piknikams, kaip GREEN PAVILLION prie puikaus Ronkonkoma ežero, niekur nerasite. Palangos smėlio paplūdimis, didelis restoranas, ilgas baras, erdvi salė šokiams bei pramogoms, aikštė automobiliams, įvairios sporto bei žaidimo priemonės pirmos rūšies maistas ir neribotas gėrimų pasirinkimas. The Green Pavillion savininkai, Petras ir Frances Cibuls, kviečia tautiečius ir jų organizacijas dabar užsaisakyti datą bei laiką savo atostogoms, iškyloms bei piknikams.

THE GREEN PAVILLION Lake Ronkonkoma, L. I.

(Tel. Ronkonkoma 9-8536. arba BA 9-3324)

Dabar

Toks A. Rudzinskas Vilniaus Tiesoje teigia, kad tik tie lietuviai yra naudingi savo tėvynėi, kurie gyvena Tarybų Lietuvoje ir, žinoma, tarnauja okupantams. Visi kiti, kaip Bronys Raila, Vytautas Alantus, Liūdas Dovydėnas ir šių žodžių autorius, esą "tėvynės atskaldiniai".

Tiesa, jis, cituodamas Brazdžionio eilėraščių apie tėvynės ilgesį, primena, kad "Tarybų Lietuva yra pasiryžusi motiniškai priglausti kiekvieną savo sūnų, net ir klaidžiojusį praeityje."

Apie Stalino budelių išvežtuosius į Sibirą jis, žinoma, nutyli.

Toliau okupantų papūga jau visai linksmai nušneka. Pavyzdžiui, Rudzinskas sako, kad šių žodžių autorius "niekad gyvenime niekuo kitu nesirūpino, kaip savo dvarais, fabrikais ir einajamą sąskaita banke."

Ja i sari nežnal do čevo ja choroš, anot mąskoliaus. Atseit, bracia, aš esu turtingas.

Gaila, kad Rudzinskas negali atvažiuoti į Ameriką ir pirštu parodyti mano ūrtus: pusę jų, nemirktelėjęs, aš jam atiduočiau.

*

Šiomis dienomis Vienybė gavo "raportą iš Europos", kurio autorius, nenurodydamas nei pavardės, nei adreso, taip rašo:

"...Devenienui išvažiavus, Reutlingene įvyko didelės permainos. Doktoras Karvelis, ištisa dešimtmetį buvęs faktiškuoju visos lietuvių emigracijos vadovu, nepasitikėjimą, kurį jo atžvilgiu parodė Devenienė, priėmė kaip asmeninį žeidimą ir nusprendė pasisalinkti iš politinės veiklos ir užsiimti prekyba."

Kadangi, kaip sakyta, autorius nedrįsta savigvardinti, todėl ir jo "raportas" neskelbtinas.

Asmenys, kurie tuo būdu spekuliuoja, yra įtartini. Tuo labiau, kad paties "raportas" turinys atsiduoda propaganda iš... Berlyno.

Skaitydamas "reveliacijas" apie Devenienę, Karvell, Geležinį, Paukikonį, Migliną, Jakštų ir kitus, lyg, rodos, matai, kaip pro tavo akis pračina Michailovo šešėlis...

Žodžiu, "priešaky šviesu, užpakaly tamsu", anot lietuvių liaudies pasakos.

*

Aukščiausiojo Teismo sprendimas, paskelbtas praeitą savaitę, parodė, kad Amerikos konstitucija nėra pirštinė, kurią kongreso ar vyriausybės nariai galėtų maustyti, kaip žiems patinka.

Tegu tas Aukščiausiojo Teismo aiškinimas tarpu liečia keletą komunistų bylą.

Komunizmas, kaip ir kitos idėjos, priešingai palankios šios šalies santvarkos dvasiai, negali būti praeis, bet Amerikos konstitucija, sukurta tais laikais, kada apie komunizmą dar niekas nesapnavo, pasiliks.

Per daug didelės ir brangios tos civilinės laisvės, garantuojančios milijonams žmonių laimę, kad jų būtų galima išsižadėti dėl kelio tūkstančių komunistų.

Teisingai New Yorke Times pastebėjo:

"Geriau matyti laisvus kai kuriuos mūsų piliečius, negu pačią laisvę paniekintą ir suvaržytą."

JUOZAS TYSLIAVA

JUNGTINIŲ TAUTŲ KOMISIJA KALTINA SOVIETŲ SAJUNGA

Jungtinių Tautų speciali komisija Vengrijos įvykiams tirti, baigusi savo darbą, praėjusį ketvirtadienį paskelbė ilgą 2,000 puslapių pranešimą, kuriame kaltina Sovietų Sąjungą sąmoningai ir brutaliai nuslopinus spontanišką vengrų tautos revoliuciją.

Komisiją sudarė Australijos, Ceylono, Danijos, Tuniso ir Urugvajaus atstovai, kurie per 6 mėnesius apklausinėjo daugiau nei 100 liudininkų New Yorke, Genevoje, Romoje, Vienoje ir Londone. Komisija apgailestauja, kad ji nebuvo išleista pačiom Vengrijon.

Komisija teigia, kad vengrų revoliucija buvo spontaniškas tautos sukilimas, negavęs jokios paramos iš užsienio. Komisija kaltina Sovietų Sąjungą, kad ji sąmoningai ir brutaliai nuslopino šį sukilimą ir Sovietų kariuomenės jėga pastatytas Kadaro režimas yra kontrrevoliucija, kad Sovietų Sąjungos karinė intervencija buvo planuojama iš anksto, dar prieš prasidedant demonstracijoms. Sovietų tikslas buvo sutriuškinti liaudies sukilimą ir nuversti legalią Vengrijos valdžią.

Komisija nerado jokių faktų parodančių, kad Kadaro režimas būtų remiamas vengrų. Kadaras nuosekliai atmetė daugumą revoliucinės programos punktų, kurie pradžioje buvo pažadėti vengrams. Komisija nustatė, jog pradžioje Kadaras zadėjo patenkinti vengrų tautos norą, kad Sovietų kariuomenė būtų atsaukta iš Vengrijos, tačiau dabar jis visiškai atsisako šį klausimą svarstyti. Darbininkų klausimu Kadaras nuosekliai ėjo žingsnis po žingsnio naikindamas darbininkų tarybas ir streikuojantieji gali būti baudžiami mirties bausme.

JT komisija savo pranešime sako, kad Vengrijoje buvo pažeistas teisingumo procesas, įsteigiant specialios policijos instituciją ir specialius teismus kaltinamojo teisių nepaisant. Socialdemokratų partija Vengrijoje vėl uždaryta (krašto rinkimai atidėti 2 metams, rašytojai ir intelektualai persekiojami).

Paskelbtas JT komisijos pranešimas apima Vengrijos sukilimo pradžią, patį sukilimo pasekmes. Komisija nustatė, kad nepasitenkinimas stalinistiniu režimu ir Sovietų viešpatavimu reiskėsi mėnesiais ir metais. Pačiam sukilimui vadovavo vengrų studentai ir darbininkai, kareiviai ir intelektualai, kurių daugelis buvo komunistai, ar buvę komunistai. Jie reikalavo demokratinio socializmo ir nerasta jokių įrodymų, kad sukilimą pakurstė reakciniai sluogsniai, ar žmonės iš kitų kraštų. Sukilimas nebuvo suplanuotas iš anksto. JT komisija nustatė, kad pirmosios didelės demonstracijos įvykusios spalio 23 d. buvo taikingos. Jėga panaudota tik po to, kai saugumo policija ėmė šaudyti į demonstrantus ir kai sovietų kariuomenės daliniai po

kelių valandų pasirodė Budapeste ir išėjo į kautynes prieš minią.

Nustatyta, kad ministeris pirmininkas Imre Nagy niekuomet neprasė sovietų atsiųsti savo kariuomenę ir taip pat tiesa, kad lapkričio 4 d. antra kartą puldama Budapeštą, sovietų karių

Tankai ir artilerija Budapeste šaudė į pastatus ir daugelis asmenų Zuvo po jų griuvėsių. Sovietai be atodairio šaudė į nekovojančius civilius, i moteris bei vaikus, laukusius duonos prie kepyklos ir iš kuklosvaizdžių apšaudė greitosios pagalbos

menė nebuvo kieno nors kviečiama.

JT komisija iš daugelio liudininkų patyrė, kad per kelias laisvės dienas, tarp pirmo sovietų kariuomenės atitraukimo ir antro užpuolimo, visos tautos sukilimo pobūdis pasireiškė laisva spauda bei radiju ir visuotinu džiaugsmu. Nulinčiuoti ar sumušti buvo tik kai kurie saugumo policininkai be šnipai iškundėjai. Tomis laisvės dienomis revoliucinės darbininkų tarybos ėjo didžiama vyriausybės pareigų, o premjeras Nagy tarėsi dėl visiško sovietų kariuomenės išėjimo iš krašto. Gyvenimas Budapeste ir kitur buvo normalus. Tačiau sovietiniai daliniai vėl patraukė į kraštą, nepaisant to, kad dar tebėjo derybos dėl sovietų kariuomenės pasitraukimo iš Vengrijos.

JT komisijos pranešimas išvardina faktus ir datas, rodančius, kad Sovietų kariuomenės daliniai judėjo keturiom dienom prieš primąją vengrų studentų demonstraciją Budapeste. Be dviejų Sovietų divizijų, stovėjusių Vengrijoje, intervencijoje buvo panaudotos dar kitos divizijos stovėjusios Rumunijoje ir komisija patiekia rimtus įrodymus, kad dvi dienas prieš primąją studentų demonstraciją Rumunijoje sovietų karininkai buvo atsaukti iš atostogų, gi vėliau, kai buvo vedamos derybos su Imre Nagy dėl atitraukimo Sovietų kariuomenės, nauji Sovietų daliniai traukė Vengrijon per Čekoslovakiją.

Antrąją sovietų invaziją komisija vadina beatodairišką.

automobilių, užmušdami viduje slaugę ir sužeistuosius.

Žmonių pasipriešinimą antrajai intervencijai JT komisija apibūdina kaip herojišką demonstraciją vengrų tautos ryžto kovoti dėl tautinės nepriklausomybės.

Komisijos apklausinėjimai davė daugiau nei 2,000 spausdintų puslapių parodymų. Komisija priėjo išvados, kad vengrų revoliucija buvo plačių tautos masių sukilimas prieš sovietų priespaudą, kad sukilime nesireiškė jokie fašistiniai gaivalai, kad vengrų revoliucijos nesukurstė jokios įtakos iš svetur, neskaitant sovietų įtakos, kurios vengrai revoliucionieriai stengėsi nusikratyti ir kad vengrų darbininkų revoliucija siekė laisvės ir socialinio teisingumo. Gi sovietų kariuomenės intervencija buvo kontrrevoliucija.

Tai pagrindinės išvados padarytos specialios JT komisijos, kuri nustatė Vengrijos įvykių eigą ir dabartinę būklę.

● Izraelio vyriausybės sluogsnuose manoma, kad Egiptas mėgins iš Sovietų gautais pavandeniniais laivais trukdyti Izraelio prekybos laivų plaukiojimą Akabos įlanka.

● Aneurin Bevan, Darbo partijos vadovas, ši rudenį lankysis Jungtinėse Valstybėse. Prieš tai jis aplankys Sovietų Sąjungą ir Lenkiją.

● Japonijos premjeras Kishi atskrido oficialiam vizitui į Washingtoną, kur jis tarsis su prezidentu Eisenhoweriu.

1941 METŲ SUKILIMAS LIETUVOJ

Rytų Vokietijos, Lenkijos ir, pagaliau, Vengrijos
įvykiai yra lyg tąsa to, kas buvo pradėta
1941 metais prie Nemuno ir Neries.

Didysis kovotas už žmonių laisvę ir JAV prezidentas Thomas Jeffersonas yra pasakęs, kad laisvės medis kartkartėmis turi būti palaistytas patrijų tų ir tironų krauju.

Tuos jo žodžius verta prisiminti, minint 1941 metų sukilimą Lietuvoje.

BIRŽELIO MĖNESIO MINĖTINI ĮVYKIAI

1545. VI. 6 - Kulvoje mirė Abromas Kulvietis (gimė ten pat apie 1510 m.).

1754. VI. 29 - Giedralčiuose gimė vyskupas Juozapas Arn. Giedraitis, lietuviškos sąmonės žadintojas. Naujojo Ištatymo lietuvių kalbon vertėjas.

1864. VI. 30 - Liepalotėliuose, Ilguvos v., gimė Jonas Kriaučiūnas, buvęs Varpo redaktorius.

1914. VI. 22 - Kausuose mirė Vilius Kalvaitis, lietuvių tautosakininkas Prūsijoje.

1925. VI. 25 - Klaipėdą aplankė anglų karo laivų eskadra.

1926. VI. 7 - Susirinko Lietuvos III Seimas. Prezidentu išrinktas Dr. K. Grinluis.

1930. VI. 7 - Lietuvos Universitetas pavadintas Vytauto Didžiojo Universitetu.

1930. VI. 12 - Kaune mirė istorikas kun. Ant. Alekna (g. 1873. XII. 19).

1932. VI. 21 - Amerikos lietuvis Šarkis Zukauskas nugalėjo vokiečių Šmelingą ir laimėjo bokso pasaulio čempiono titulą.

1932. VI. 28 - Kaune mirė poetas Maironis (g. 1862. X. 21 / XI. 2).

1938. VI. 15 - Varšuvoje mirė Ksaveras Sakalauskas -- Ks. Vanagėlis.

1940. VI. 15 - Raudonoji armija okupavo Lietuvą. Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, reikšdamas prieš šią okupaciją protestą, iš Lietuvos išvyko.

1941. VI. 14-22 - Okupantai masiniai lietuvius vežė į Sibirą, ir spėta išvežti 17,512 žmonių, iš jų 9,646 vyrus ir 7,866 moteris. Pagal profesijas: ūkininkų -- 3,538, tarnautojų -- 1,760, darbininkų -- 1,175, mokytojų -- 1,094, amatininkų -- 385, policininkų -- 248, šoferių -- 148, prekybininkų -- 111, inžinierių -- 89, teisininkų -- 81, gydytojų -- 79, technikų -- 75, gail. seserų -- 75, agronomų -- 59, ir t. t. Jų tarpe mokyklinio amžiaus vaikų (7-17 metų) -- 3,256 ir priešmokyklinio (iki 7 metų) -- 1,899. Studentų -- 114. Iš naujai prijungtų Lietuvai sričių išvežta 1,820 žmonės, 1,333 vyrai ir 487 moterys.

1941. VI. 22 - Griškabudy mirė istorikas kun. Jonas Toraitis.

1941. VI. 22 - Lietuvių tauta sukilo prieš savo okupantus.

1941. VI. 22-27 - Vokiečių kariuomenė peržygiavo per Lietuvą ir prasidėjo naujoji, rudoji Lietuvos okupacija.

Surinko B. Nausėda

VINCAS TRUMPA

Lietuvių tauta vargu kada pamirš dvi savo gyvenimo datas, kurios abi įvyko gražiame birželio mėnesį.

Viena tų datų tai 1940 metų birželio 15 diena, kai raudonosios armijos tankai įsiveržė į Lietuvos teritoriją, sutrypė lietuvių tautos laisvę, įvedė žiaurią tironų valdžią Lietuvoje.

Antroji data, tai 1941 m. birželio 22 - 24 d. Tas dvi datas tėsiskiria tik truputį daugiau kaip vienu metų laikas, bet tiek daug kančios ir siaubo atnešė tie nepaprastai ilgi dvylika mėnesių. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus apskaičiavimais, per vienus sovietinius okupacinius metus lietuvių tauta turėjo apie 65,000 aukų.

Vadovaujant Serovui, buvo sudarytas planas išgabenti iš Lietuvos 700,000 gyventojų. Šių faktų akivaizdoje suprantama, kodėl lietuvių tauta laukė karo, kaip retai kas kada istorijoje būtų jo laukęs, o kai birželio 22 dienos rytą sukilimo valanda išmušė, jame aktyviai dalyvavo, arba visa širdimi jį rėmė, beveik visi Lietuvos gyventojai. Tiek gražių didvyriškumo drąsos kilnių puslapių buvo tada parašyta lietuvių tautos istorijos knygoje.

Prisiminkime tik Kauno radijo stoties užėmimą, Vilijam-

polės tilto apsaugojimą nuo susprogdinimo, raudonosios armijos ginklų sandėlių perėmimą į savo rankas ir t. t.

Zinoma, visos tos operacijos reikalavo nemaža aukų. Bet už tai ir laimėjimas buvo staigus ir didelis.

Jau birželio 23 dieną per Kauno radiją, kuris atsidūrė sukilėlių rankose, buvo paskelbtas Laisvos Lietuvos atstatymas ir praneštas sąrašas naujos laikinosios vyriausybės.

Toji vyriausybė buvo sudaryta iš visų politinių grupių žmonių. Ji atstovavo visus gyventojų sluoksnius, jos vienintelis įkvėpimo šaltinis buvo maskoliško okupanto neapykanta ir laisvės troškimas. Jos pirmasis uždavinys buvo užgydyti tas giliai žalšanas, kurias per vienerius metus sugėbėjo padaryti raudonfejl.

Deja, vos 44 dienas tesugebėjo išsilaikyti sukilimo pastatytoji vyriausybė, mat naujasis okupantas, hitlerinė Vokietija, pasirodė taip pat mažai suprantanti lietuvių tautos laisvės troškimą, kaip ir tos Vokietijos buvęs sąjungininkas, Raudonoji Rusija.

Tačiau 1941 metų birželio sukilimas nebuvo be reikšmės. Rytų Vokietijos, Lenkijos ir, pagaliau, Vengrijos įvykiai yra lyg tąsa to, kas buvo pradėta 1941 metais prie Nemuno ir Neries.

ATLANTO CHARTOS PAŽADAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Pastarųjų metų bruzdėjimai Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rytų Vokietijoje ir kitose sovietų pavergtose valstybėse, prieš metus sprogęs Poznanės sukilimas ir visi kiti komunistų dominuojamos srities eksplozyvūs neramumai, praėjusį rudenį savo viršūnės pasiekę Vengrijos revoliucijos išsiveržimu, dramatiškai atskleidžia mūsų tautų laisvės troškimą bei ištikimybę Vakarų civilizacijos krikščioniškojo humanizmo principams.

Šią Laisvės Dieną mūsų pirmoji mintis -- pagarbiai prisiminti tūkstančius Vengrijos ir kitų sovietų pavergtųjų tautų heroiskų vyrų, moterų ir vaikų, kurie paaukojo savo gyvybę už laisvę ir žmogaus vertę. Už laisvę ir žmogaus vertę keliame ir mes balsą šiandieną iš Laisvės Statulos papėdės.

Mūsų mintys šių metų yra su narsiąja vengrų tauta. Septynias savaites ji atsilaukė prieš visą užpuoliko ginkluotą galybę ir nebepasiduoda savo pavergėjams, kurie yra pavergę ir mūsų tautas. Nepalaužiama vengrų narsa ir kančia tesuteikia laisvosioms tautoms aiškesnį supratimą apie neišmatuojamą komunizmo blogybę ir apie pavojų per laisvą nuolaidas jam pačiam būti bolševizmo sunaikintam ar pavergtam.

Norint šioje eksplozyvioje padėtyje glūdinčią taikos grėsmę užkardyti, yra būtinos pozityvios priemonės laisvei, taikai ir dorovės įstatymams Centro ir Rytų Europoje atstatyti. Tad ir vėl mes keliame savo balsą, kad

primintume laisvosios galybės jų pažadus Atlanto Chartoje ir 1942 m. sausio 1 d. deklaracijoje dėl Jungtinių Tautų. Tada jos išskilmingai buvo pareiškusios savo "norą matyti atstatytas suverenines teises ir nepriklausomybę tiems, iš kurių tautai buvo jėga išplėsta." Mes keliame savo balsą, kad primintume ir 1945 m. vasario 11 d. Laisvintosios Europos Deklaraciją. Laisvosios galybės joje skelbė, kad "visos tautos turi teisę pasirinkti tokią valdžios formą, kokią jos nori gyventi", pažadėdamos "padėti išlaisvinti tautoms susikurti demokratines institucijas, kokių jos nori." Laisvės statulos šešėlyje yra tinkamiausia proga sioms sovietų užčiauptųjų tautų aspiracijoms prabilti, ypač i amerikiečius, kurie sioms aspiracijoms visada rodė supratimo bei palankumo.

Vieningi dvasia ir tikslais su tomis dėl visiškos politinės laisvės, valstybinės nepriklausomybės ir žmogaus teisių be atvangos kovojančiomis pavergtųjų mūsų tėvynių vidinėmis jėgomis, ir pasiryžę nesvyruojamai tarnauti savo tautų laisvės siekimams, -- mes skatiname laisvojo pasaulio vyriausybės ir visuomenės mobilizuoti žmonijos moralines jėgas bei imtis veiksmingos tarptautinės akcijos teisingumui ir teisėtumui Centro ir Rytų Europoje atstatyti ir tuo pačiu pasaulio taikai apsaugoti.

SKAUTŲ VYČIŲ STOVYKLA

Šiais metais pirmą kartą organizuojama visiems šio rajono skautams vyčiams ir kandidatams keturių dienų stovykla. Stovyklos vadovybė pramato, kad stovykla praeis intensyvioj darbo nuotaikoj. Darbotvarkėje pramatyta žygiai, matavimai iš akies, šaudymas, pionerija, pirmoji pagalba, naktinis uždavinys, plaukimas, sportas bei teoretinės paskaitos ir laužai.

Stovyklos laikas nuo liepos 3 d. vakaro iki liepos 7 d. vakaro. Vieta: So. Woodstock, Conn., Ericksono ūkyje (netoli Putnam, Conn.), kur pernai buvo Nemuno - Neries stovykla. Stovyklos vadovybė: ps. V. Pileika - viršininkas, ps. A. Bobelis - komendantas.

Stovyklos mokesčiai 10 dol. arba po 2 dol. 50 c. už vieną dieną asmeniui. Visi skautai vyčiai ir kandidatai, nejaunesni kaip 16 m., norintieji vykti i stovyklą, registruojasi pas savo būrelių vadus arba tiesioginiai adresu: V. Pileika, 1039 Maple Ave., Hartford, Conn. Registracijos mokesčiai 2 dol., ir jis bus įskaitytas i bendrą stovyklos mokesčių. Registracija iki liepos 1 d.

KAIRĖJE: Rašytojas Petras Babickas, Lietuvos pasiuntinys Rio de Janeiro, Brazilijoje, sekretorius (kairėje) Vienybės redaktoriaus Juozo Tyslavos svečias. Rašytojas Babickas, kuris Amerikoje viešės apie 10 mėnesių, žadėjo Vienybę parašyti keletą straipsnių apie Braziliją.

(Vienybės nuotrauka)

RYTŲ EUROPOS PROISTORIJA

Neseniai pasirodė stambus anglų kalba veikalas apie Rytų Europos proistoriją.- Marija Alseikaitė-Gimbutienė atkreipė pasaulio archeologų dėmesį.

Kol kas išėjo tik pirma to veikalų dalis, apimanči mezolito, neolito ir vario amžių kultūrą Baltijos jūros ir Rusijos erdvėse.

To veikalų autorius yra Marija Alseikaitė-Gimbutienė, pastarojo karo metais studijavusi Vilniaus Universitete. Tarp jos profesorių buvo ir archeologas dr. Jonas Puzinas, kuris, galima sakyti, davė pagrindus Lietuvos archeologijos mokslui. Prof. Puziną su dėkingumu prisimena autorė žangoje į savo veikalą.

Marija Alseikaitė-Gimbutienė, bolševikinės okupacijos išblokšta iš Lietuvos, atsidūrė Vakarų Vokietijoje, kur Tubingeno universitete tęsė archeologines studijas ir gavo daktaro laipsnį už stambų mokslo darbą apie laidojimą senovės Lietuvoje.

1946 m. tas veikalas išėjo vokiečių kalba. Vėliau Marija Alseikaitė-Gimbutienė atvyko Amerikon ir pradėjo dirbti prie Harwordo universiteto proistorinės tyrinėjimo mokyklos.

Savo darbštumu ji atkreipė Amerikos ir kitų kraštų archeologų dėmesį. Kad ji šiandien laikoma viena geriausių specialistų Rytų Europos proistorijos klausimuose, galima matyti ir iš to, kad Enciklopedija Britannica leidėjai jai pavedė parašyti apie Rytų Europos proistoriją straipsnį naujai šios enciklopedijos laidai. Savo straipsnius ji skelbia ir lietuviškuose

VINCAS TRUMPA

žurnaluose. Tokį pasirengimą turėdama, Marija Alseikaitė-Gimbutienė, nors būdama dar palyginti jauna, ji gimė Vilniuje 1921 m., galėjo ryžtis duoti sintetinį veikalą apie Rytų Europos proistoriją, kokia ligi šiol niekas nėra davęs, bent anglų kalba.

Pirmoji šio veikalų dalis daro tikrai gero įspūdžio. Ji yra aprūpinta visa mokslinė aparatūra, plačios bibliografinės išnašos rodo, kad autorė yra plačiai susipažinusi su tos srities literatūra. Ji cituoja studijas šiuo klausimu lietuvių, lenkų, vokiečių, rusų, estų, suomių, švedų ir kitomis kalbomis. Ji seką negausią ir okupuotos Lietuvos archeologinę medžiagą. Šalia senesnių profesorius Puzino, prof. Zilinsko darbų, ji cituoja ir pačius naujausius Jablonskytės, Gudelio, Pavilonio ir kitų darbus.

Visas veikalas susideda iš 213 stambaus formato teksto, išmargintas gausiomis iliustracijomis ir žemėlapiams. Be to, veikalą puošia 50 klasišnių iliustracijų ir plati laikytų ir vardų rodyklė.

Trumpoje apžvalgoje būtų neįmanoma kritiškai panagrinėti visa ta begalybė problemų, kurios šiandien veikalas yra keliamos ir daugiau ar mažiau nudugnai sprendžiamos.

Iš viso veikalas yra šeši pagrindiniai skyriai. Pirmajame

skyriuje ji kalba apie kultūros išsivystymą ankstyvajame proediniame laikotarpyje. Čia atsekami pirmieji žmogaus pėdsakai Rusijos ir Baltijos jūros erdvėje. Nors autorė iš asmens apsiriboja tik ta erdve, bet jos tyrinėjimai dažnai išsina iš siaurai suprastos tos erdvės ribų, siekdami Kaukazą ir Aziją, bei Vidurio Europą.

Antrajame skyriuje ji kalba apie neolito, bronzos ir vario amžių Juodosios jūros erdvėje. Trečiajame apie, vadinamą tripoliją, valstiečių kultūrą vakarų Ukrainoje. Ketvirtajame apie neolito ir bronzos amžių Rytų ir Vidurio Europoje, o penktajame apie tuos pačius amžius Šiaurės Rytų Europoje. Šeštasis ir paskutinis šio veikalų dalies skyrius pašvęstas aplamai medžiotojų ir žvejų kultūrai apibūdinti Šiaurės Rytų Europoje.

Lietuviams tas veikalas dar tuo idomus, kad jis Lietuvos proistoriją platokai įveda į pasaulinę archeologijos literatūrą.

Kiekvienu atveju Marija Alseikaitė-Gimbutienė su šiuo savo veikalu gražiai atstovauja Lietuvos archeologinę mokyklą, kuri buvo sukurta Nepriklausomos Lietuvos Universitete,

APAČIOJE: Vėliausia nuotrauka Vilniaus miesto vaizdo nuo Aušros vartų.

Laisvos nuomonės AR TAIP PASITARNAUJAMA?

Užėjo nauja epidemija: niekad dar mums taip nebuvo kilęs noras patarnauti Lietuvos istorijai, kaip dabar. Bežiūrėdami iš laiko perspektyvos, kai kurie mūsų tautiečiai nieko kito neberanda veikti, kaip "pasisakyti" dažniausiai neigiamu atžvilgiu apie nepriklausomybės negeroves. Tektų manyti, kad ateities istorikui dabar jau bus lengva -- jis viską žinos: šis buvęs mūsų valstybės laikotarpis bus geriausiai išnagrinėtas. Ypač dėmesio susilaukia gruodžio 17-toji. Bet apie patį istorinį faktą sužinome mažiausiai, o daugiausia, kaip plūsta nepatenkintieji, mažiau ar daugiau nukentėjusieji, svarbiausia, tur būti, prieš mirtį norėdami nuraminti savo sąžinę. O iš dalies gal tuo būdu visuomenė patys save primindami.

Jeigu atsiminimų autoriai save teisinga, tai jie neobjektyvūs. Tad kokia čia medžiaga istorijai? Objektivyvūs gali būti tik tas liudininkas, kuris nepriklauso jokiai partijai. Kas buvo partietis ar partijos vadovas, joku būdu iš jo negalima laukti bealioško dalykų nušvietimo. Jo buvimas partijos suparalizuoja jo objektivyvumą. Kėdendami praeities įvykius, tie "pasisakotojai" vis dar negali rašyti ramiai, dar jaudinasi. Matyt, kad pirmiausias jų reikalas apginti savo partiją. Šiaip žmogus, niekuo nedėtas, tyli, "nepasisako". Kodėl rašo tik partiečiai? Kam kepta tą karštakosįšką medžiagą? Istorijai patarnauti troškullo negali būti taip kankinami, nes istorikas dar nežinia kur, dar negirdėjome jo balso.

Partiečiai yra savųjų partijų apgynėjai, o vaidina tarnybą Lietuvos istorijai: jų partija gerai dariusi, o anie -- blogai. Partiniai "pasisakotojai" ateina į viešumą, ne kaip objektyvūs stebėtojai, talkindami išaiškinti reikalą, o kaip partijos advokatai. Jų "pasisakymuose" daugiau agitacijos, negu teisingo aplinkybių ir asmenų nušvietimo.

Objektyvumas reikalauja visų pirma parodyti savo klaidas, o paskui kitų. Krupavičius sakosi tarnaujantis istorijai, taip pat ir Kardelis, bet vienas gina krikščionių demokratų reikalus, o kitas - liaudininkų. Taigi jų apybraižose objektyvumo nėra ir nebus. Jeigu istoriją mums pradedas aiškinti partijų lyderiai, objektyvumo nesulauksim per amžius! Jiems ne tik partijos aplogija (apgyrimas) rūpi, bet ir savo asmens: per jų plunksną išsina aikštėn jų pyktis, jų tikros ir tariamos skriaudos, nuoskaudos. Jei buvo kad įgnybti -- tas juos skatina rašyti ir nagrinėti, ką "kiti" padarė.

Jei atsirastų žmogus, kuris nepriklauso jokiai partijai -- toks gal objektyviau parašytų. Tuo tarpu partijų galdžiai dar tebėra išnervinę, nekentia idėjiniio priešlaido, vištų pulke nori būti vadovais -- bent savo "kontribucijomis" istorijai įeško pirmenybės kitų tautiečių tarpe. Partietis bus visada linkęs šnekėti partiskai; suinteresuotas žmogus yra šališkas.

Todėl nepartinis jaunimas, kuriam "pasisakyti" partijų lyderiai skiria savo plepalus, mažai laimės, nes jam patiekiamas nesenos Lietuvos vaizdas yra daugybe daugiausia dalinis. O bešališkam istorikui nebus kas daryti iš viso: tos partinės rasliavos prisirinko tiek, kad "istorija" jau gatavai parašyta.

Iš visų ligšiolinių "pasisakymų" paaiškėjo, kad gruodžio 17-tosios įvykiuose dalyvavusieji savo poziciją gins iki kraujo.

Ateities Lietuvoje turės suzydėti ir suklestėti mokslai, ypač istorija ir biografija: niekas anksčiau taip skrupulingai nesirūpino savo tėviškės ir tautiečių aprašymu.

Mūsų didžiausi šiandieniniai rūpesčiai sparčiai vyksta dypietiško jaunimo nullietuvėjimas ir naujakurių dažniais atvejais lietuviško nusistatymo bankrotas - neįkevepia partiečių plunksnos tiek, kiek praeitis. Betgi, kaupdami istorinius "turtus" ateičiai, išleidžiame iš akių, kad prarandame tai ateičiai pagrindą. Lietuvon atgabenti kalmukai ir kirgizai neišugdys lietuviukų. Kas tada skaitys tą "istoriją", kuriai tiek vietos skiria visa eile mūsų laikraščių? Netgi jei praeities vaizdas ir būtų išsamus ir jam nestigs šaltinių (kronikininkų), bet gal jau nebus kam skaityti...

S. Meskelis

JIEŠKO PATALPŲ

New Yorko Studentu skautų Korp! Vytis junjorų sueigoje, kuri įvyko birželio 17 d. Sirusų bute, buvo pasiulyta New Yorko akademikams skautams įsilyti buveinę. Šioje patalpoje būtų lietuviškas knygynėlis, prenumeruojami lietuviški laikraščiai, būtų įvairių žaidimų (stalo tenisas, šachmatai ir pan.). Čia taip pat vyktų akademikų skautų sueigos bei galėtų vykti skautų vyčių, vyr. skaučių ir jūrų skautų sueigos. Savaitgaliais, kai nebūna akademikams tinkamo parengimo, čia būtų organizuojami pasiilinksminimai. Patalpa būtų išpuošta lietuviškais ornamentais.

Kas tokiam tikslui žinotų tinkamą patalpą ir galėtų ją perleisti akademikams skautams ar išnuomoti, prašome pranešti R. Keziui, 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. AP 7-3244. Pageldautina, kad patalpa būtų Woodhaveno ar East New Yorko apylinkėje.

● Šiuo sveikti pelenais, trinta plyta ir molis... Vilniaus radijas gegužės 15 d. transliacijoje moterims stalo indų sveitimui t. k. panaudoti pelenus, trintą plytą ir molį.

Išnuomojamas kambarys prieinama kaina ir su visais patogumais, Catskill kalnuose (Lake Hill, Route 212, N. Y.). Važiuojama N. Y. Thruway, iki Exit 19 į Woodstock, Rt. 212. Kreiptis Brooklyn telefonu BU 4-3264.

Tetulės Rozalijos Hobis

C. VALADKA

Humoreska

Tetulė Rozalija su Ricku ir Micku šeimomis glaudžiai jungė komunalinė virtuvė, bendras koridorius ir visai tie sėdėjai, kurie susidaro per keletą kalmynystės metų.

Pats Rickus dirbo vienoje imonėje sunkvežimio šoferiu, o Mickus direktoriavo apačioje esančiame restorane. Tetulė Rozalija — taip jiems ji leido save vadinti — giminių atsiliepiu buvo vieniša kaip žvakė. Dėl pastarosios priežasties prieš trejus metus ji pardavė savo namuką Zallakalnyje ir dabar ramiai stūmė senatvę.

Tai buvo labai miela senikė. Ji dažnai pasilikdavo prie Rickienės vaikų, kada pastaroji kur nors išeidavo, o Mickams trečiadieniais ir pietus išvirdavo. Mat, pati Mickienė dirbo vienoje skaltykloje vedėja, o restoranas, kuriame direktoriavo jos vyras, tą dieną būdavo uždarytas ir valgyti tekdavo namie, savo sąskaita...

Tetulė Rozalija mirė staiga. Vakarė ji ėmė tvirtinti kaimynams esą sukausi kambario sienos ir atsigulė. Tačiau termometras nekėlė nerimo. Juo labiau, kad ji prieš užmigdama išgėrė stiklinę virinto pieno ir suvalgė pyragaitį su kremu, kurį jai atnešė iš apačios Mickus. O iš ryto — jos nebuvo...

Senutės mirtis giliai sujudino abi šeimas.

— Nors ir ne visai savas žmogus, o stipriai gaila, — kalbėjo Mickus, stovėdamas mirusios kojūgalyje. — Ir be tos pensijos dar galėjo pagyventi...

— Bet su koku apetitu ji valgė pyragaitį, — pakraipė galvą Mickienė, — niekad nepatikėčiau...

— O aš pagalvojau: jau ne prieš gerą šitaip, — pastebėjo Rickienė. Rickus sujudo:

— Ką gi, kalbos nieko napaakeis... Pranešti reikia.

— Taip... — sumurmėjo Mickus, sukindamas nikelluotą lovos spurgą. — Tetulė Rozalija nieko iš artimųjų neturėjo. Bematant viską užantapauduos...

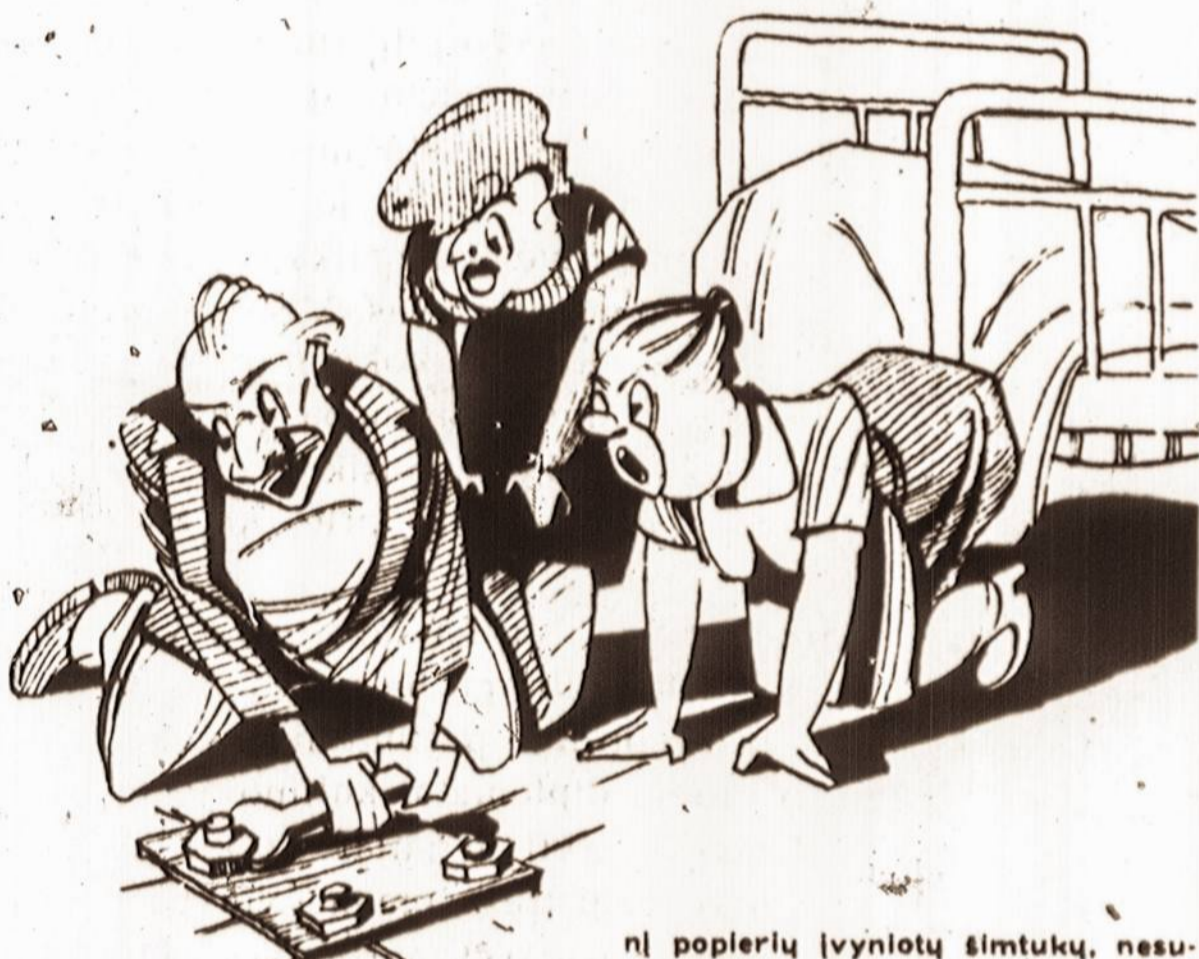
— Ką jūs tuo norite pasakyti? — paklausė Rickus.

— Nieko, aš tarp kitko sakau... Gaila, sakau, kad kartu ir kokią kęlinę suvalstybins... O tetulė Rozalijai jau nieko nebereikia... Mes jai kokią paminkluoką ar kryželį pastatytume.

Rickienė užtraukė ant mirusios veido antklodę.

— Man atrodo, — tarė ji, — apie tai galima ir kitur pakalbėti.

Kalbėti, žinoma, beveik ir nebuvo ko. Ypač, Rickus kiek pasiraūkė, tačiau, sugavęs žmonos žvilgsnį, nutilo tartum vandens į burną prisitęsęs. Mickienė dėl viso pikto patikrino, ar gerai uždarytos du-

rys į laiptus, ir visai grįžo pas tetulę Rozaliją. Mickus su žmona ir Rickienė ėmėsi darbo. Rickus keletą kartų neramiai žvilgtėrėjo į laikrodį.

— Ko ten mulstais, — piktai pastebėjo žmona, sėdėdama praverto-se spintos duryse.

— Į darbą laikas.

— Pamanykite! Čia žmogus mirė, o jis į darbą užsimanė. Nėra čia ko, pasteisins!

Moterys išniukstinėjo visus stalčius, apvertė pavelksius, o Mickus net krėslų apmušalus praardė, tačiau nieko, išskyrus kelių į sviesti-

nį popierių įvyniotų šimtukų, nesurado.

Mickienė iš nusiminimo nusikabino bent sieninį laikrodį, o Rickienė, pasekusi kalmynės pavyzdžiu, pasiėmė priėjusios kisenėje keletą si-dabrinų saukštų.

— Po perkūnais, — kelktelejo Mickus, — nemanau, kad ji pinigų taupomojoje kasoje laikytų; seni žmonės retai kasom pasilikti.

Galų gale jis sugalvojo atplėsti apdulį linoleumą, kuriuo buvo išklotas kambarys. Grindyse jis išvydo keturkampą dangtelį.

— Tai qudri senė, ką jūs pasakysite?! — stebėjosi Mickus, trindamas delnus.

— O aš dar tada maniau, ko tas žmogutis su plūkteliu pas ją vaikšto, — tarė Rickienė.

Mickienė padavė vyrui iš komodos žirkles ir jis, nulaužęs abu jų galus, išlupo lentą. Visų nustebimas tetulės Rozalijos sumanumu dar padidėjo, kuomet pamatė geležinę plokštę su keturiais varžtais kampuose. Rickus atsinesė visraktį veržlėms. Visi nekantraudami laukė, apstoje ji. Artėjo lemiamą minutę. Paqailė buvo nusukta paskutinė veržlė, ir staiga, apačioje po grindimis pašlirdo baltas trenksmas bei žvangesys. Po akimirkos į koridoriaus duris daužėsi visas restorano virtuvės personalas.

— Kas atsitiko? — paklausė Mickus.

— Direktoriau, nelaimė! — pasigirdo atsakymas. — didžiojoje salėje nukrito stlynas!

— Tūkstantis perkūnų! — sušniokė direktorius, — aš „Dailė“ septyniolika tūkstančių už jį sumokėjau! — ir puolė laiptais žemyn.

Mirtinai išblyskusi Mickienė pakabino senjoni vieton laikrodį, o Rickienė numetė ant stalo šaukštus.

Nuo tetulės Rozalijos veido antklodė buvo nuslinkusi. Jos išblėsusį, pramerktą akis spindėjo, tartum kerštingai juokdamasi.

SVYTURYS Nr. 8

Birželio 15 d. Waterbury, Conn. susituokė Alžona Zekauskaitė su inž. Romu Dulskiu. Nuotraukoje jaunieji tarp giminių ir svečių, kurių buvo suvažiuavę net iš kitų miestų, Chicago, New Yorko, Bostono ir kitur. Vestuvių puotoje, kuri įvyko lietuvių parapijos salėje, dalyvavo jaunųjų tėvai, dr. J. Kazickas, dr. J. K. Valiūnas, Pušneraitis, Grudžiai, inž. Končijus su žmona, Gedraičiai, Valteriai, Tonkūnai, Jonynaitė, Bajaliai, Kuzmickai, Grudzinskai, Ardžiai, Matulionis, Raščiai ir kiti.

(V. Maželio nuotrauka)

BEPROČIŲ BEGALĖS

Chanul pranešė, kad kai kurie jo dvariškalai išėjo iš proto. Jis pakvietė Molą ir įsakė jam pranešti, kiek ir kurie žmonės išprotėjo. Gavęs tokį įsakymą, Mola truputį paqalvojo ir tarė:

— Garbė chanul, tu geriau ilieptum man pranešti, kiek yra protinų, nes tokių vis dėlto pasitaiko, ir juos galima greitai suskaičiuoti. O kaip man suskaičiuoti bepročius? Jų gi begalės!

Lietuvių dėmesui!
NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR
Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUR
 Siunčiame maisto produktus, naujus ir devetus drabužius, medžiagas, vaisius ir t. t.
Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.
 Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje. Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje. Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.
Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu.
PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS
Siųskite siuntinius giminėčiams!
 Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. po piet. Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai. Netoli Pennsylvanijos geležkelio stoties Newark.
314 MARKET ST. NEWARK, N. J. Mitchell 2-2452
Package Express Co.
 (Siuntiniai persiunčiami su Parcela to Russia, Inc., leidimu)

SEE WHY IT PAYS to save here!

Effective July 1, 1957:

DIVIDENDS COMPOUNDED QUARTERLY — with "extra-profit" days each quarter! Deposits made during the first 10 business days of July, October, January and April will earn dividends from the 1st of the month, if left to the end of the dividend period. "Extra-profit" days each month, too! During all other months, dividends will be paid from the 1st of the month on deposits made during the first 3 business days.

The latest dividend was at the rate of 3% a year — open your savings account here now!

THE Kings County SAVINGS BANK
 Incorporated 1860
 2 CONVENIENT OFFICES:
 131 Broadway at Bedford Avenue
 445 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
 Member Federal Deposit Insurance Corporation

PASIRUOŠIMAI ŽYGIUI Į LIETUVĄ

Buvo daug norinčių pagonių krašte rasti turto ir nuodėmių atleidimo

Pagaliau, išjokus iš Marienburgo Vakarų riteriams, po kelių dienų mirė ordino magistras Konradas Zölneris von Ratenšteinas. Nauju ordino magistru buvo išrinktas didelis karo mėgėjas ir geras Vytauto bičiulis, brolis Konradas Valenrodas.

Vos pasibaigė senojo magistro laidotuvių iškilmės, kai prasidėjo naujo išventinimas, pagerbimas, priesaika, pasveikinimai... Į Marienburgą vėl suplaukė daug svečių. Kunigaikštis Vytautas vėl buvo priverstas savo kelionę atidėti ir dykinėti be darbo.

Pasibaigus visoms toms iškilmėms, naujas ordino magistras tuojau susirūpino savo valstybės sienomis ir pasiryžo kalaviju ar taika išspręsti ginčą su lenkais dėl Dobrinės; jis išsiuntė pas Jogailą pasiuntinius. Vytautui daugiau nebebuvo kas veikia Marienburge. Jis su kai kuriais savo bajorais persikėlė gyventi į Bartenšteino tvirtovę pānemunė. Kunigaikštienė ir kiti bajorai pasiliko Marienburge kaip įkaitai. Riteris Griežė išvyko drauge su ordino pasiuntiniais į Dobrinę, į Zlotorijos pilį, dėtis su lenkais. Prieš išvykstant į lenkų pasienį, Vytautas pasiūkė jį pas save ir ilgai tarėsi dėl panemunės pilaičių sustiprinimo, kalbėjo apie žemaičius, klausinėjo apie Užbalių pilaitę ir pagaliau pakvietė, kai grįš iš derybų, atvykti į Bartenšteino tvirtovę. Be medžioklės, pasiūlė jam dar žygį į Lietuvą. Riteris užsidedė, susirūpino kaip nors atsisakyti nuo derybų, bet kunigaikštis jį nuramino ir pasakė, kad medžioklė ir žygis į Lietuvą nepabėgsią, o kad jis tuo tarpu per derybas pasiteirautų apie Jogailos lenkų įgulas Lietuvos pilyse, apie Skirgailą ir bajorų nuotaiką. „Tuo tikslu sušelpė jį pinigais ir prašė, atvykstant į Bartenšteiną, atvežti žinių iš kunigaikštienės.

Viena dieną išvyko į panemunę Vytautas, o kitą — ordino pasiuntiniai į Dobrinę su nepaprastai dideliu būriu riterių, palydovų ir geriausiais tų laikų diplomatais vienuoliais.

Nuobodžiai slinko dienos Laimai Knystautaitė aukštoje Marienburgo pilyje. Nors nuobodžiauti nelabai buvo kada: ją uoliai mokė dvi seserys vienuolės. Mokė vokiečių kalbos, rašyti, skaityti; rengė išpažintinius ir aiškino krikščioniškas paslaptis. Bajoraitė greit pramoko skaityti, sekėsi jai rašyti, bet sunkiai ėjosi su poteriais, ir vis atidėliojo pirmutinę išpažintį. Bajorienė griežtai atsisakė mokytis poterių: sakėsi tam jai per sena esanti ir tenkinosi žegmone. Savo dukrelės ji nespaudė prie mokslo, o kitą kartą, nusiskundusi savo nesveikata, visai jos nuo savęs neatleisdavo. Vakarais, kai visose Marienburgo bažnyčiose skambindavo varpais „Angelus“ ir kai broliai vienuoliai rinkdavosi maldos, jos jausdavosi vienos, svetimos ir neįdavo bažnyčion. Pasilikusios namie, skėsdavo savo mintyse ir svajodavo apie Užbalių pilaitę ir, nusi-grėžusios į Žemaičius, melddavosi savo dievams. Jos žinojo, kas per viešnios čia esančios. Kol ir kunigaikštis Vytautas buvo Marienburge, bajorienė drąsinosi ir nieko nebijojo. Išvykus Vytautui ir atsikyrus nuo jos sūnus, ji vėl pasijuto kryžiuočių belaisvė, kaip neseniai savo pilyje. Margarita matėsi su išvykstančiu į derybas riteriu Grieže ir davė jam pabučiuoti savo rankutę, kai riteris, kaip to reikalavo papročiai, atėjo atsisveikinti ir dar kartą pareikšti, kad jis savo kelionėje visur ginsiąs kalaviju jos garbę ir gražumą, o kas su juo nesutiksiąs, būsiąs parbloktas. Matėsi viešai, kunigaikštienės, motinos ir kitų didikų ir kryžiuočių riterių akivaizdoje. Kai riteris išjojo, Margaritai vėl pasidarė Marienburge ir ilgu, ir nuobodu; bet ko ilgu, ko nuobodu, niekam nenorėjo pasisakyti. Motinai skundėsi ilgusią Užbalių.

Įšikrito pirmasis sniegas ir kai išjojo broliai Karaliaučiu, į Prūsų girias medžioti, ir ji norėjo su jais traukti, bet čia buvo ne savi Žemaičiai, o svetimi Prūsai.

Ji išpažintis ir pirmoji komunija praėjo taip smilingai, kaip ir krikštus. Ėjo išpažinties ir pirmosios komunijos ir bajorienė, ir abu jos sūnūs, ir kiti iš Karaliaučiaus; ėjo ir kitos žemai-

čių šeimos. Moterimis rūpinosi vienuolės, o vyrais — vienuoliai. Ir kai barzdočius žemaičių bajorus ir kuklius jaunuolius stūmė tėvai vienuoliai arčiau prie altoriaus, jie, kaip laukiniai stumbrai, nenoromis spyrėsi, skersavo ir žiūrėjo į dievo stalą, kaip į kokius pastatytus jiems spąstus. Vienas bajoras griežtai pasipriešino ir atsisakė priimti komuniją. Jį palaikė velnio apsestu ir rytojaus dieną atleido iš Marienburgo namo, į Žemaičius. Buvo tai ištikimas savo dievams ir kunigaikščiui Vytautui bajoras Sudimantas, kunigaikštienės Onos tėvo tikrasis brolis. Jis buvo narsus mūšiuose, nepamainomas žygiuose, nieko nebijęs, nieko nenorįs ir didelis užsispyrėlis. Jis neturėjo net savo šeimos. Gyveno neįžengiamose Žemaičių giriose ir mylėjo tik girią, o neapkentė tik kryžiuočių. Uždegus pavojaus laužą, Sudimantas su savo vyrais pirmutiniai atvykdavo į stovyklą ir pirmutiniai išjodavo į kovos lauką. Kunigaikščiui Vytautui jis buvo nepavaduojamas karys: ar tau reikėdavo kur prasilaužti per neįžengiamas girias, ar mūšį pradėti, ar iš pasalų priešų stovyklą užpulti, ar belaisvių paimti, — siūsdavo Sudimantą, ir tas visuomet laimėdavo. Vadovauti Sudimantas netiko ir jokios diplomatiškos nemokėjo. Ginklu pripažino jis tik kirvį ir buožę. Jo ažuolinės buožės drūtgalys buvo įaugintas aštrus titnago gabalas, kuris pramušdavo bet kokius riterių šarvus ir iš karto nudobdavo žirgą ar žmogų. Kovoje lauždavosi jis į pačią priešų tirtumą ir užsimerkęs darbuodavosi kirviu ar buožę į abi puses. Įsikarščiavęs mūšy jis nebeatskirdavo savųjų nuo priešų, ir tik trimitai jį sulaikydavo. Grįždamas iš Marienburgo namo, Sudimantas ap-lankė Bartenšteino pily kunigaikštį Vytautą ir papasakojo, kaip jį vedė išpažinties ir kaip jis pabėgo iš bažnyčios. Kunigaikštis nuoširdžiai juokėsi dėl jo pabėgimo ir įsakė grįžti į savo pilį, rinkti vyrus, mokyti juos karo mankštos ir medžioti giriose. Pirmedžiotą žvėrieną sūdyti, dėti į statines ir siūsti jam į Bartenšteino tvirtovę ir kitas jo valdomas piliis. Panašius įsakymus davė kunigaikštis ir kitiems bajorams bei laisviems žmonėms. Visiems liepė budėti ir ruoštis į karą. Bet kokiam karui ir prieš ką reikia ruoštis, kunigaikštis nepasakė. Visi pamanė, kad kunigaikštis rengiasi nusikratyti ordino globa. Ir vėl visi pradėjo ruoštis prieš kryžiuočius.

Naujo magistro derybos su lenkais nepavyko: pasiuntiniai sugrįžo į Marienburgą be nieko. Jogailos didikai metė bėdą ordino pasiuntiniams, kad jie nesukalbami, o ordino diplomatai kaltino Jogailos ponus. Norėdamas keršyti Jogailai už klastas ir užsispyrimą, ordino magistras sumanė vėl pasinaudoti Vytautu ir su juo padaryti antrą žygį į Lietuvą. Be to, kaip tyčia prisirinko į Marienburgą daug svečių, norinčių pagonių krašte rasti sau turto ir nuodėmių atleidimą.

Riteris Griežė, sugrįžęs į Marienburgą, neberado nei Margaritos, nei bajorienės, nei kunigaikštienės Onos. Jos, lydimos komtūro Hermano, daugelio žemaičių bajorų ir dvariškių, išvyko į Bartenšteino tvirtovę; mat, pas kunigaikštį Vytautą buvo atvykę iš Maskvos pasiuntiniai prašyti savo viešpačiui, didžiajam Maskvos kunigaikščiui Vasilijui I-jam, Vytauto dukters, kunigaikštietės Sofijos, rankos.

Ordino magistras nelabai norėjo atleisti tokios svarbios įkaitės, kaip kunigaikštienė Ona, bet nebuvo kas daryti, buvo labai jau svarbi priežastis: kokios piršlybos be motinos! Magistras labai iškilmingai ją išlydėjo ir prižadėjo nusiūsti nuotakai dovanų. Dovanoms nusiūsti ir tikslesnių žinių gauti apie pasiuntinius, piršlybas ir tų piršlybų politinę reikšmę didysis magistras tinkamesnio žmogaus, kaip riteris Griežė, neturėjo. Todėl tuojau ir nusiuntė jį pas Vytautą su dovanomis nuotakai. Be to, įdavė riteriui nuvežti kunigaikščiui raštą apie sumanytą naują žygį į Lietuvą. Kad turėtų geros progos pasimatyti ir pasikalbėti su savo širdies dama Margarita, riteris Griežė pakeliui į Bartenšteino tvirtovę apsistojo Karaliaučiuje ir aplankė Knystautus.

VASAROTOJAMS

Gražios gamtos aplinkumoje, prie Quaddric ežero, Thompson, Conn., atostogoms priimami vasarotojai, savaitgaliams, išskyloms.

Žuvingas ežeras, geros žvejybos sąlygos aplinkėse. Paprasti ir motoriniai laiveliai.

Erdvūs miegamieji, dideli laisvalaikiams praleisti kambariai. Dušai. Televizija. Žaidimai.

Valstybės tvarkomi ir prižiūrimi Quaddric ir Memorial Parko paplūdimai.

Virtuvė vedama prityrusio lietuvio virėjo.

J. PAKNYS

Box 126, Thompson, Conn.
Tel. Putnam-Walnut 8-7736

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VCKET

(Vokietaitis)

41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEWTON 9-6620

K. W. MICHELSON

87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

A. J. WESLAN

16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVIČIUS

Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-2318

JGHN BALTADUONIS

Frankford Avenue
C A F E

1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

ALL LANGUAGES TYPEWRITER Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos rašomosios mašinos žemiausiomis kainomis:
Nuo \$30.00 ir t.t.

Taip pat skaičiavimo mašinos, mimeografai ir kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-8086

VAIRĖNYBĖS NUOSTABI AUGMENIJA

Iš medžio rievėjų apskaičiuota, kad Kanarų salose auga kai kurie slibino medžiai yra 6000 metų senumo, o Cape Herde salų baobabo medis yra per 5000 metų amžiaus. Bezdžionių duonos medžiai sulaukia 6000 metų. Kalifornijoje auganti sekvoja "General Sherman" tikrai yra per 5000 metų senumo.

Platanas šiltuose kraštuose pasiekia 4000 metų, tisas -- 3000, ažuolas -- 2000.

Europoje nėra tokių medžių metuzalių, tačiau Davarijoje auga liepa, atšventusi 400-tąjį gimtadienį. Rugene yra kriaušė, išdygusi lygiai prieš 700 metų. Krombache esąs seniausias Vokietijos medis -- 2000 metų ažuolas.

Kai kurie Vokietijos miškų neretai pasiekia ir net peržengia 1000 metų ribą: ažuolai, alksniai, guobos ir liepos.

keras, iškilęs į viršų 8 metrus (26 pėdas) ir išsišakojęs į visas puses 10 metrų (32 pėdas). Pagal padavimą, jį pasodino bažnyčios statytojai tuojau po bažnyčios pašventinimo 1030 m. po Kr. gim. Ši bažnyčia buvo sugriauta 1945 m. Aišku, šis rožių keris dažnai nukenčia dėl labai šaltų žiemų, bet 1949 m. jis vėl pražydo visoje savo grožybėje.

Seniausias pasaulio augalas

Seniausias pasaulio augalas yra mėlynė, susėta 1918 m. Pensilvanijoje. Ji dengia 18 1/2 akro plotą. Tai nėra augalų kolonija, bet tik vienas augalas. Botanikai apskaičiuoja, kad jos amžius mažiausiai 1200 metų. Po dviejų metų toje pačioje apylinkėje buvo surasta kita mėlynė, toli pralenkianti pirmąją. Jos dengiamo ploto skermuo yra 1-1/5 mylios. Šio augalo sėklos nėra daigios. Jos išsiplėčia požeminiais ūsais, kurie vidutiniškai per metus užauga šešis colius. Jos amžius -- 13,000 metų!

Spaustinė rudoji anglis siekia mūsų žemės pirmąsias laikas, nes ši anglis daugiausiai yra iš sekvojos medžio. Vokietijos rudoji anglis susidarė iš kadaisė augusių seniausių mamutų medžių.

Nepaprastos gėlės

Didžiausios gėlės nėra nei kvapiausios nei gražiausios. Tokia yra Amorphophallus titanum, auganti Filipinuose ir Sumatroje. Jos mėsos, spalvos žiedine būna nuo šešių iki devykių pėdų aukščio. Ši gėlė dvokia pūvančia žuvimi. Milžiniška koktaus kvapo gėlė Rafflesia auga Sumatros džiunglėse. Jos žiedo skermuo siekia 6 1/2 pėdų ir jis sveria 11 svarų! Žiedo centre telpa beveik galionas vandens.

Nepaprasto grožio yra Victoria regia žiedas. Jos puošnus, baltas žiedas iš lėto naktį atsidero ir ji žydi tik vieną dieną, skleisdama malonų kvapą. Vakare jos vainiklapiai parausta, o saulei tekant ji įgyja violetinį atspalvį ir nuvysta -- greit atsiranda vaisius žiedo vietoje.

Dar trumpiau žydi cerus grandiflorus kaktų rūšis. Žinoma "Nakties karalienės" vardu. Ji žydi tik vieną naktį. Pora valandų prieš vidurnaktį cerus atidaro sidabro spalvos didžiąją taure, skleisdama malonų vanilės kvapą ir saulei tekant vėl užsidaro.

Kvapiausia gėlė yra "amerikiečių kaktų" žiedas, kurį galima užuosti net pusės mylios atstume.

Brazilijos žmogaus nepalies-tamė miške auga įdomus grybas "Dama su baltu šydu".

Atidžiai stebint šį augalą, galima pastebėti, kaip iš balto, kiaušinio pavidalo grybo greitai išauga stiebas su žalia kepuraitė. Šis stiebas per minutę pailgėja 5 milimetrais, taigi jo augimą galima matyti. Iš stiebo žalios kepuraitės staiga išsineria baltas nėrinys, padengtas grybų baltu šydu. Šio grybo puošnumas ir pūvanti smarvė vilioja vabzdžius, kurie išplatina jo sporas. Jo amžius labai trumpas. Po pietų per dvi valandas išaugęs 10 centimetrų, naktį viliojęs vabzdžius savo gundančiu grožiu, paryčiumi jis nuvysta.

Tulpės, rožės, orchidėjos

Kai kurie išauginti rėfi tulpių egzemplioriai laikomi gražiausiomis ir brangiausiomis

gėlėmis. Pav. i stiklą panašios, dryžuotos tulpės "Semper Augustinus" svogūnas 1623 m. kainavo 1200 olandiškų guldenų, o po dviejų metų jo nebuvo galima įsigyti net už 3000 guldenų. Tais laikais violeton deimantų buvo nešiojamos tulpės. Taip pat ir šiandien tam tikros tulpių rūšys, ypač retų spalvų ir spalvų kombinacijų, kurių užauginimas trunka eilę metų, prieinamos tik labai turtingiems asmenims. Tulplu augintojų svajonė nekuomet neišsipildė: juodoji tulpė.

Tačiau sumantiems rožių augintojams pavyko išauginti šiltnamiuose juodas rozes. 1900 metais rusų carienėi lankantis Liuksemburge, jai buvo įteikta juodų rožių puokštė! Šiek tiek vėliau jos vėl buvo išaugintos Sangerhauseno rožyne.

PIETŲ AŠIGALYJE DALYVAUJA 12 VALSTYBIŲ EKSPEDICIJOS

Liepos 1 d. bus pradėti tarp-tautiniai geofiziniai metal, kurie truks 18 mėnesių ir jų metu bus pravesta visa eilė mokslinių tyrinėjimų visame žemės rutulyje, nuo šiaurės ašigalio iki pietų ašigalio sričių arba antarkčio.

Ta proga mūsų skaitytojams bus įdomu susipažinti kas yra nuveikta ir numatoma padaryti. Pirmiausia pažvelkime į pasirošimus antarktyje.

Antarktis tai kontinentas, kurio plotas lygus Europos ir JAV plotui, drauge paėmus, 15,620,000 kv. km.

Jau praėjo maždaug 200 metų kai žmogus pradėjo tirti antarkti, tačiau ligi šiol jis pasilieka paslaptinga nežinoma sritis, kurion koją įkelti driso tik maža saujelė žmonių. Nedaug ten terasi augalų ar medžių ir nė vieno nuolatinio gyventojų. Šiomet tačiau antarkties gyventojų skaičius gerokai padidėjo, o kiltais metais ten bus dar daugiau.

Į tuos neaprepiamus ledinius plotus iš 12 kraštų atvykę mokslininkai, technikai ir jūreiviai išsirengę namus sau gyventi ir tonomis atsigabeno įvairių atsargų. O kai tarptautiniai geofiziniai metal pasieks savo viršūnę, antarktyje, kaip manoma, veiks 60 ekspedicinių stočių. Iš minėtų 60 stočių 5 įrengs JAV, kurios antarktyje išlaikys pilnai įrūštas aerodromas.

Antarktyje su savo ekspedicijomis dar dalyvauja Anglija, Argentina, Australija, Belgija, Čili, Prancūzija, Japonija, Naujoji Zelandija, Norvegija, Pietų Afrika ir Sovietų Sąjunga.

Kiek liečia Amerikos planus tai du projektai jau baigti. Tuo buvo duoti pagrindai trečiajam, kuris bus pradėtas vykdyti spalio mėnesį. Vykdam pirmuosius du projektus buvo įrengtos pagrindinės stotys, ištirtos naujos vieto-

vės stovykloms, nuvalytas sniegtautiniai geofiziniai metal, kurie ir ledai naujiems keliams ir namams, parašutais nuleistos reikalingos medžiagos.

Iš kitų svarbesnių įvykių tektų suminėti dar ir štai ką -- pirmą kartą su parašutu buvo nusileista į pietų ašigalį ir antarktyje patarytas pirmas kaimas. Įvykdžius pirmuosius šiuos du projektus, antarktyje pasiliko apie 300 amerikiečių, iš kurių 18 pačiame pietų ašigalyje. Jie tenai stebės pietų pašvaistes, atmainas kosminių spindulių kritime, pasikeitimus jonasferoje, kuri yra elektrinis žemės atmosferos stogas.

Tokioms stebėjimams įrengtos observatorijos, turinčios stiklinį bokštą, kurį galima pagal reikalą pasukti pageidaujama kryptimi. Begalinėse pietų ašigalio naktyse mokslininkai tyrinės ledų sluogsnius ir rinks meteorologinę medžiagą.

Pirmą kartą istorijoje kasdien bus sudarinėjami meteorologiniai antarkties žemėlapiai.

Antarkties padangėse esama keistų reiškinų apie kuriuos mokslo vyrai norėtų daugiau patirti. Ypač apie tai kiek tie reiškiniai gali atsiliepti mūsų kasdieniniame gyvenime, veikdami oro sąlygas ir mūsų susisiekimo ryšius. Nėra ko sakyti, kad antarktis yra visame pasaulyje didžiausia ledainė, kurioj guli apie 86% šios žemės ledų. Idomu patirti ar tie antarkties ledai tirpsta, ar jie spaudžia žemės luobą. Jeigu tirptų, tai labai svarbu sužinoti kaip greitai anie ledai tirpsta. Mat mokslininkai apskaičiuoja, jei visi antarkties ledai ištirptų, tai patvynę vandenynai nugramzdintų visus mūsų pajūrio miestus.

Taigi antarktyje mokslininkai sių geofizinių metų proga surinks daug svarbios ir įdomios me-

Prieš daug metų amerikiečių gėlių augintojai pasisėkė išauginti rožę su mėlynais ir žaliais vainiklapiais bet tik vieną egzempliori. Turtingas gėlių mėgėjas įsigijo šį unikumą už 14,000 dolerių!

Nepaprastai aukštos kainos mokamos už orchidejas. Pav., už George Tayler surasta "Vienuolės galvutės" orchidėją buvo sumokėta 600,000 markių. Tai yra brangiausia gėlė. 1930 metais buvo suruosta brangi, bet nesėkminga ekspedicija į pietų Afrikos žmogaus nepaliesčius miškus pasigabenti "Tigro galvos" orchidėjų. Atskiros orchidėjų rūšys dėl to tokios brangios, nes jos reikalauja 40 metų sukrauti žiedui.

Kai kurie asmenys, susigundę naujų orchidėjų rūšių aukšta kaina, jų beiieškodami tropikuose neteko gyvybės.

J. Str.

Jums nereikia būti milijonieriumi,

kad galėtumėte dalintis Amerikos pramonės pelnu. Nors Jūsų santaupos yra ribotos, Jūs galite tapti didžiųjų Amerikos įmonių bendrasavininkais. Tarp tų įmonių yra tokie galiūnai, kaip General Motors, U. S. Steel, DuPont, General Electric, ir kt.

Tos įmonės visą laiką plečiasi, ir tai matyti iš to, kad jų akcijų vertė pastoviai kyla. Investavimo fondui būda galimybę pelningai investuoti Jūsų santaupas į Amerikos Pramonę. Dar ne taip seniai tai buvo tik turtingųjų privilegija.

Jeigu Jūs norėtumėte daugiau sužinoti apie tas galimybes, prašome išpildyti kuponą ir atsiųsti jį mūsų įstaigai, gi mes išsiųsime Jums tikslią ir išsamią informaciją lietuvių ir anglų kalbomis. Informacija teikiama nemokamai, ir ji Jūsų niekuo neįpareigoja.

Jeigu Jūs nutarėsite naudotis investavimo fonduis, Jūs galėsite tapti moderniais kapitalistais, ir tai galės būti pats svarbiausias žingsnis Jūsų finansinę ateitį planuojant.

Vardas .....
Pavardė .....
Amžius .....
Adresas .....

KING MERRITT & CO., INC.
FOREIGN LANGUAGE DEPT.
391 GRAND AVENUE
ENGLEWOOD, NEW JERSEY
Tel. Whitehall 4-2220 (N. Y.)
Lowe 7-0100 (N. J.)

džiagos apie ledo klodus, apie šalto oro mases, apie tai kas darosi kai žemę bombarduoja kosminiai spinduliai ir kt.

Visi šie stebėjimai paskui dar bus sulęginti su duomenimis surinktais Australijoje, Pietu Afrikoje ir Pietų Amerikoje. Tiems geofiziniams metams praėjus žmogus bus dar labiau patyręs apie dėsnius, kurie veikia mūsų žemę.

CASINO THEATER
210 E 86th St. New York
Birželio 21 - 27 d
SUCHKIND
Inge Egger
ALLE KANN ICH
NICHT HEIRATEN

SVARSTĖ PABĖGĖLIŲ KLAUSIMA

Jungtinių Tautų Rūmuose Genevoje, gegužės 27-8 d. d. įvyko konferencija sukiu "Pabėgėlis šiandien ir rytoj".

BALFą atstovavo kan. dr. J. Končius, Aldona Dambrauvienė ir Izidorius Rugienius.

Šioje Konferencijoje dvi dienas rimtai buvo svarstoma viso pasaulio pabėgėlių problemos. Kaip žinoma, didžiausia pabėgėlių skaičių sudaro žmonės, pabėgę nuo komunistinio teroro. Valstybės vyrai ir humanitarinių organizacijų atstovai su dideliu atsidėjimu svarstė daugelio tautų tragiską padėtį. Buvo gyvendinta po lapkričio revoliucijos atsidūrusių laisvėje vengrų pabėgėliams pagalbos teikimas ir svarstyti planai galutinai išspręsti graikų, čekų, ukrainų, estų, latvių ir lietuvių pabėgėlių problemas. Su didele styda ir rimtimi buvo svarstoma taip gi Artimuosiuose ir Tolimuosiuose Rytuose esančių pabėgėlių ir ištremtųjų reikalai.

Malonu pažymėti, jog iš tautinių organizacijų lietuvių delegacija buvo viena žymiausių. Latviai ir estai savo delegacijų neatsiuntė, todėl lietuvių delegacija atstovavo latvių ir estų pabėgėlių reikalus.

Iš konferencijos delegatų buvo sudarytos trys komisijos šioms svarbiausioms klausimams nagrinėti:

1. Pabėgusių iš už geležinės uždangos priėmimas ir teikimas jiems visokeriopos pagalbos.
2. Emigracija į kitus pasaulio kraštus, jei pabėgėlis nori emigruoti ir
3. Pabėgėlių tautiniai, religiniai, kultūriniai reikalai ir pagalba jiems iškurti.

Lietuvių delegacijos nariai daug pasimokinta ir šioje konferencijoje sudaryti geri planai ir taisyklės kaip vyriausybės, tautinės ir tarptautinės šalpos organizacijos galės koordinuoti gelbėti, jei vėl kur nors pasireikštų panašus kaip Vengrijos įvykis.

Esančių Europoje pabėgėlių problemoms spręsti labai konstruktyvią ir entuziastingą kalbą pasakė Jungtinių Tautų aukštasis Komisaras pabėgėlių reikalams Dr. Lindt. Jis atkreipė ypatingą dėmesį į ligonius ir pabrėžė reikšmę suderintos jo vadovaujamos įstaigos ir šalpos organizacijų veiklos.

Konferencijai užsibaigus

Jungtinių Tautų aukštasis Komisaras pabėgėlių reikalams Dr. Lindt priėmė lietuvių delegaciją, su kuris svarstė likusiųjų Europoje pabaltiečių įkurdinimo

Patikimiausia firma siuntiniams persiusti į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus:

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 16, N. Y.
Mūsų firma dabar taip suorganizuota, kad kiekvienas siuntinys išsiunčiamas per 2-3 dienas ir adresatą pasiekia per 6-8 savaitės. Oro paštu siuntiniai pasiekia per 6-8 dienas. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, maisto produktus, vaistus, sluvamos mašinos, akordijonus ir kitą. Garantuojame gavėjo pasirašytą kvitą. Firma atidaryta kasdien, taip pat sekmadieniais nuo 9 iki 6 valandos, šeštadieniais nuo 8 iki 4 val.

Telefonas IN 7-7272, 7-6456.

MŪSŲ SKYRIAI:

New York City, 78 Second Ave., ORchard 5-1540
Detroit 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave., TOWNSEND 8-02. d
Hartford, Conn., 651 Albany Avenue, CHApel 7-5164
Los Angeles, Calif., 121 S. Vermont Ave., DU 5-6550
Philadelphia, Pa., 832 North 7th Ave., WA 3-1747
Chicago, Ill. 3741 W. 26th St., Chicago, Ill.
Newark, N. J. 263 Market Street, Newark, N. J.

LIEPOS (JULY) 4 D., 1957

ketvirtadienį,

Amerikos Nepriklausomybės Šventėje,

visi keliai veda į

"Lietuvos Atsiminimų" Radijo Valandos
METINĖ LIETUVIŲ RADIO DIENĄ

PIKNIKA

Jamaica Polish National Hall & Park

108-11 Sutphin Boulevard, Jamaica, L. I., N. Y.
Gražus parkas, erdvi salė, patogus privažiavimas

PIKNIKO PROGRAMOJĖ:

Lietuvaitės gražuolės rinkimai, išrinkti "Miss Lithuania";
Kafališkos šeimos rinkimai;
Polkutės ir tango šokimo kontestai,
Taip pat lietuviški tautiniai šokiai, kuriuos pašoks "Rūtos" Radio Ansamblio šokėjai, vad. Jadvygos Matulaitienės.
Pikniko pradžia—1 val. po pietų. Nuo 5 val. p.p. iki 10 val. vak., šokiams gros garsus

TED MAKSYMOWICZ Radio Orkestras.

KELRODIS: Važiuojant mašina, pasukite iš Queens Boulevard į Hixside Avenue, ir pavažiavę 4 gatves, pasukite po dešinę į Sutphin Boulevard ir važiuokite iki 108th Avenue.

Žeminiu traukiniu, Jamaica, 8th ar 6th Avenue, važiuoti iki Sutphin Boulevard stoties. Iš ten galima eiti pėsčiomis (apie 10 gatvių), bet geriau važiuoti autobusu, kuris eina Sutphin Boulevard iki 8th Avenue.

Piknikas įvyks bet kokiam orui esant

Įėjimas—tik \$1.00. Kiekvienas svečias dar prideda 10c federalinės valdžios taksams ir 5c N. Y. miesto pramogų taksams.

Visus Nuoširdžiai Kviečiame!

JOKŪBAS J. STUKAS, Direkt.

ir pagalbos teikimo reikalus. BALFO Pirmininkas, kuris yra labai gerai susipažinęs su pabaltiečių pabėgėlių būkle, išdėstė jų įkurdinimo problemas ir Jo Ekscelencija Dr. Lindt prizadėjo vispusiškai su BALFu bendradarbiauti teikiant pagalbą pabėgėlių įkurdinimui. Jungtinių Tautų Komisarų įstaigos ir BALFO ateities bendradarbiavimo planams ir sutartims sudaryti pabaltiečių įkurdinimo reikalus tvarkant pavesta abiejų organizacijų biurams.

Atostogos kalnuose
ADIRONDACK INN
JONAS URBONAS
Savininkas ir Vedejas

Šioje milžiniškoje Adirondack kalnų vasarvietėje rasite viską: gryną orą, puikius kambarius, sveiką maistą, golfo lauką, teniso aikštę, ežerą su paplūdimiu, įvairius sportinius žaidimus.

SACADANGA PARK, N. Y.
(Netoli nuo Amsterdam, N.Y.)
Tel. Northville 175-176

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: EWeay 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Dovanų siuntiniai

I. LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA IR SOVIETŲ RUSIJA

PARCEL DEPARTMENT

GLOBE TRAVEL SERVICE

Tinkamesniam klientų patarnavimui mes/turime įstaigas:

SO. BOSTON, MASS.
Room 10, Ellis Bldg. 409 E. Broadway
Tel. Andrew 8-8764. Kasd. 9-7.
Sest. 8-12 val.

PHILADELPHIA 6, PA.
716 Walnut St., tel. LOMBARD
3-3455. Kasdien 9-5, trec. 9-8

NEW YORK 23, N. Y.
1991 Broadway, tel. LYCEUM 5-0900
Kasd. ir sest. 9-5. Sekm. uzdaryta.

CHICAGO 32, ILLINOIS
4102 Archer Ave., tel. FREMONT
6-6399. Kasd. 9-7, sest. 9-5.

DETROIT 10, MICHIGAN
6446 Michigan Ave., tel. TASHMORE
5-7560. Pirm. iki ketvirt. 9-6.
Sedm. uzdaryta. Penkt. ir sest. 9-9.

CLEVELAND, OHIO
1165 E. 71st St., tel. UTAH
1-0307. Kasd. 10-7, sest. 10-5

Galite siųsti maisto produktus, rūbus, rūbams medžiagas, avalynę, vaistus ir kitus daiktus. Kiekvienas siuntinys apdraustas ir garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo. Kiekvienas siuntinys gauna gavėjo pasirašytą pakvitavimą.

Siuntiniai išsiunčiami skubiai, be atidėliojimo ir pristatomi greitai.

Veikiama specialiu susitarimu su INTURIST (Maskvoje) ir siuntiniai siunčiami į visas Sovietų Rusijos dalis. Maitai apmokami čia, taip, kad gavėjas neturi primokėti.

Parcel Dept. GLOBE TRAVEL SERVICE savo įstaigose turi įvairių audeklių, maisto produktų ir kitų daiktų savo klientų patogumui. Siuntinius galite Parcel Dept. GLOBE TRAVEL SERVICE įstaigoms siųsti paštu, tuoj gausite sąskaitas, ir jūsų siuntiniai bus sutvarkyti ir išsiųsti paskyrimo vieton.

Savo siuntinius siųskite per įstaigą, kuri savo pasitikimumą įgijo 25 metų geru patarnavimu.

PRAŠYKITE INFORMACIJŲ IR KATALOGŲ.

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Kazys Bulvidas
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai. Vakaraus muzika prie baro.
DU ORKESTRAI. FLOOR SHOW IR ŠOKIAI
80 St. Marks Place New York, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) Telefonas: GRamercy 7-9765

Draudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių dokumentų tvirtinimui, kreiptis į
JUOŽA ANDRIUSI
GENERAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC
Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami dokumentai ir atliekami visu rusiu draudimai: gyvybes, namu, baldų, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

Visame New Yorke nerashite gražesnių ir patogesnių salių kaip
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --
J. WEINSTEIN, Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
BARAS - RESTORANAS * VYTAUTAS BELECKAS, Sav.
Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams.
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewood) Tel. EV 2-9586

LIETUVIŠKI SŪRIAI
Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais:
Petro Lissausko krautuvėje taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų desų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.
Lissausko krautuvėje gaunami tik geriausi produktai.
PETRAS LIŠAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
(Prie Maspetho Lietuvių baznyčia) Tel. TW 4-8087

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE
Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS
Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų.
Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
of Kearny, N. J.
IŠTEIGTA 1924 m.
Julius Paknis, President
George Katilus, Vice-pres.
Peter W. Velevas, Ex. Mgr.
Joseph M. Belza, Treasurer
Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y
24 Davis Avenue
KEARNY, NEW JERSEY
Atdara kasdien, išskyrus šėtdadienius ir šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30.
MOKAMA 3
Kapitalas \$1,600,000

TONIKAS VIDURIAMS
Čia yra naminė gyduolė: mišiny sėknų, žolių ir sėklių. Ji vartojama arba tos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidney's), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šturpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

J. Markiewicz AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

ŠAUTUVAI
Kas tik medžioklės sportui reikalinga, yra gaunama mūsų krautuvėje. Mes parūpiname leidimus. Taip pat siunčiame šautuvus į Europą.
ZIRMO COMPANY
146 Park Row
New York 7, N. Y.
Tel. REctor 2-0231

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas
N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADFLPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-9785

HELEN POVILANSKIENE
Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

M. AND Z. COLLISION WORKS
JULIUS MALDUTIS
Sulankstyti automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVergreen 8-9794

Pajamų mokesčių, buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į --- **FRANK DIMAS**
764 CYPRESS AVENUE RIDGEWOOD 27, N. Y.
(Du blokai nuo Myrtle Ave. stoties, Canarsie line)
Atdara kasd. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Sest. nuo 10 r. iki 6 v.v.
Telefonai: EV 1-4774, MI 2-4076

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE
ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. MAin 4-6400
700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y. Valley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams priemonomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis. Lietuviški maisto gaminiai.
Patriotiniu organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreiptis į klubo vedėja V. E. MIKALAUŠKA.
280 UNION AVE BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9672

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOŠ SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE LINDEN, NEW JERSEY
Telefonas: Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

New Yorkas ir Apylinkė

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

BIELIUKAI PAGERBĖ STASĮ LOZORAITĮ

Praeitą šeštadienį Bronius ir Ligija Bieliukai savo bute, Richmond Hill, N. Y., buvo surengę vakarienę Lietuvos Diplomatijos Šefui Stasiui Lozoraitiui pagerbti.

Kaip žinoma, ministeris Lozoraitis buvo atvykęs į Lietuvos pasiuntinio Washingtonė Povilo Zadeikio laidotuves, ir ši, trečiadienį grįžta į Romą.

Ta proga Biellukų svečiais buvo prof. Vėbra su žmona iš New Haveno, rašytojas Rannitas su žmona ir Tysilava.

Adv. S. Zubavičius gavo valdžios paskyrimą Allaskoje, kur jis su šeima ruošiasi ilgesniam laikui apsigyventi.

Dr. M. J. Vinikas, SLA sekretorius, susirgęs širdimi ir šiuo metu gydomi Susivienijimo vasarnamyje, Atlantic City, N. J. Taip pat pranešama, kad buvo susirgęs Povilas Dargis, SLA prezidentas.

E. Povilanskienė su dukterta praeitą šeštadienį buvo nuvykusi į Stamfordą, pas brolių ir broliene Juožą ir Jonę Vališaičius, švęsti Jėninių.

J. Dranginis, Vienybės agento J. Krunklio giminaitis, atvyksta iš Toronto su žmona Viktorija ir dukterimis, Danute ir Felesija.

J. Ginkus su žmona šiemet ruošiasi vasaroti kalnuose pas Menderius ir pajūryje pas pranciškonus, Maine valstybėje.

Adomas Galdikas su žmona šiuo metu atostogauja Cape Cod, Mass. Bet savo atostogas dailininkas, kaip paprastai, išnaudoja savo kūrybai. Ma-

VI. Barčiauskas, laikraštinių, įsigijo gražią rezidenciją Long Island, kur jis su žmona ir sūnum netrukus kraustosi gyventi.

Aldona Kanaukaitė, prof. V. Kanaukos duktė, išskrido į Honolulu, Hawaii salas, praleisti atostogų, kur jos brolis Algis atlieka karinę prievolę ir neseniai buvo pakeltas į pirmojo leitenanto laipsnį.

Alg. Kezys, S. J., brooklyniečių Kezių sūnus, parašęs tezę, gavo magistro laipsnį filosofijos srityje West Bade Kolegijoje, Ind.

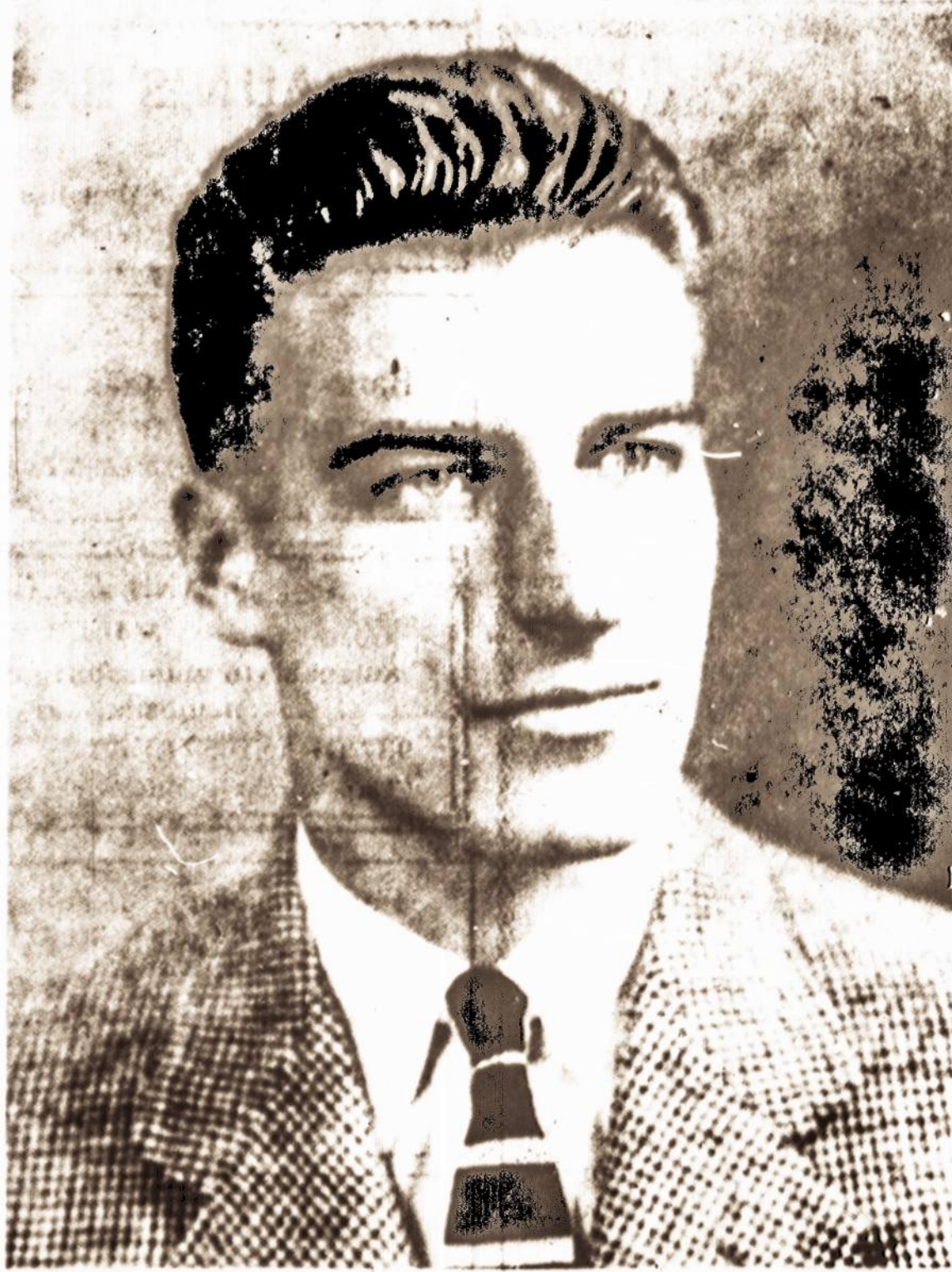
MIRĖ

Pranas Gražys, 75 m. amžiaus, gyvenęs 310 Devoe St. Brooklyne, mirė birželio 21 d. Palaidotas birželio 25 d. Mt. St. Mary's kapuose, Flushing, N. Y. Liko žmona Juzė ir sūnus Antanas. Velionis buvo Vienybės skaitytojas.

RADIO PIKNIKAS

Lietuvių d. Amerikos Nepriklausomųjų (ventėje) ruošina koncertą ir Stuko vadovaujamas radijo valandos piknikas, kur bus Polish National Hall, 108-11 Sutherland Blvd., N. Y. Progra "The Lithuanian" ir "The Lithuanian" rinkimai, koncertai ir šokių konkursai. Koncertai bus lietuviški tautiniai šokiai.

ROY ALBERT POVELL BAIGĖ HARVARDO TEISIŲ MOKYKLĄ

Roy Albert Povell

Šio mėnesio pradžioje New York Times ir kitų miestų dienraščiai pranešė, kad Miss Ann W. MacKinnon iš Berkeley, Cal. liepos 21 d. išteka už Roy Albert Povell iš Brooklyno.

Ši žinia, kartu su būsimosios nuotakos paveikslu paskelbta beveik visoje Amerikos spaudoje, liečia Roko ir Antaninos Povilauskų, ilgamečių Vienybės skaitytojų ir veikėjų Brooklyne, sūnų Roy, šiomis dienomis baigusį studijas Harvardo teisų mokykloje ir jau gavusį darbą didelėje New Yorko advokatų firmoje.

Būsimoji Povilauskų marti, pasirodo, yra Kalifornijos Universiteto profesoriaus ir žinomos rašytojos Mary Lineham MacKinnon duktė, kuri, kaip ir jos sužadėtinis, baigusi aukštąjį mokslą ir paskiausiai laiku dirbusi Harvardo kolegijos administracijoje.

Jaunieji susipažino čionai, bet jų santuoka, kaip sakyta, įvyksta Berkeley, Cal. Kadangi Roy tėvai, dėl didelio nuotolio, apsisprendė į vestuves nevažiuoti, todėl jaunosios tėvas, norėdamas susipažinti su būsimu žėtu, pats buvo atvykęs pas Povilauskus į Brooklyną.

Roy Albert Povell-Povilauskas, kuriam dabar 28 m. amžiaus (5 metais vyresnis už savo sužadėtinę), be mokyklos, jau yra matęs ir pasaulio. Baigęs Bishop Loughlin Memorial High School Brooklyne ir Harvard College, jis dvejuis metais ir aštuonis mėnesius tarnavo Amerikos karo laivyne, kur, be kita ko, ejo teisininko pareigas. Būdamas laivyne, leitenantas Roy Albert Povell-Povilauskas turėjo progos aplankyti Tolumų Rytų ir Europos šalis. Lankydamasis Romoje,

jis, kartu su kitais Amerikos jūrų karininkais, taip pat buvo priimtas audiencijoje pas popiežių. Tokiu būdu jis savo akademinį žinyną galėjo papildyti praktiško gyvenimo patyrimais, kurie būsimam teisininkui, be abejo, bus naudingi.

Grįžęs iš karinės tarnybos ir vos pora savaitių pabuvęs pas tėvus, jaunas Povilauskas vėl išvyko studijuoti -- šį kartą į Harvardo teisų mokyklą, kur, beje, jis buvo vienas iš pačių rimčiausių ir gabiausių studentų. Nenuostabu, kad jis, dar nebaigęs studijų, jau

buvo pakviestas dirbti į tokią stambią advokatų firmą, kaip Cadwalader, Wickersham and Taft.

Neveltui sakoma, kad visų mokslų pradžia yra tėvų auklėjimas. Jaunasis Roy iš pat mažens buvo mokomas gimtosios kalbos, lietuviškų dainų, kurias jis, kaip ir jo tėvas, visada labai mėgdavo dainuoti. Augindami vienintelį sūnų, tėvai jam davė viską, ką tik buvo paveldėję iš gyvenimo, kuris ateiviams nevisada buvo lengvas. Bet šis tėvų investimentas, jeigu taip galima išsireikšti, dabar atnešė didelį moralinį atlyginimą, kurio jokiais medžiaginiais turtais nelįmanoma įkainuoti.

Rokas ir Antanina Povilauskai šandien gali didžiulius savo sūnumi. Tai gyvas pavyzdys, kaip Amerikoje gimęs lietuvis, nenutraukdamas ryšių su savo tauta, jos kultūra, gali būti sėkmingas šios šalies gyvenime. Už tai garbė sūnui, bet ir nemažesnė garbė tėvams, kurie jam, savo melle ir kilniais pavyzdžiais, padėjo išelgti į žmones.

MOTERŲ VIENYBĖS VASAROS IŠKYLA

Birželio 30 d. (sekmadienį) Moterų Vienybė rengia vasarinę iškylą, kuri įvyks Kasmočių salėje ir darže, 89-91 Steamboat Rd. Great Neck, L. I. Pradžiai 1 val. p. p. Pietūs 2 v. p. p. Visos Moterų Vienybės narės raginamos atvykti į iškylą su draugais bei pažįstamais. Prašoma iš anksto rezervuoti vietas pietums, skambinant išd. Ann Petras, VI 9-6354.

NAUJA VALDYBA

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos naujai išrinktą valdybą sudaro: pirm. J. Šlepetys, vicepirm. V. Alksininis, sekr. A. Maceika, išd. A. Dumbrienė, kultūrinių rei-

Švenčia 35 m. sukaktį

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania švenčia šiais metais 35 metų sukaktį nuo įsikūrimo dienos.

Ta proga Korp! Neo-Lithuania Centro Valdyba rugpjūčio 31, rugsėjo 1 ir 2 dienomis šaukia Detroito antrąjį visuotinį narių suvažiavimą.

Visi korporantai, korporantės kviečiami gausiai dalyvauti.

DARIAUS IR GIRĖNO SKRIDIMO MINĖJIMAS

Laikas bėga šuoliu, palikdamas praėties nuotykius prisiminti. Rodos, neseniai Darius ir Girėnas su Lituania skraidė po Amerikos lietuvių vietoves, žadėdami ir drasesnių žygių.

Tą 1933 m. liepos 15 d., jie savo pažadą tesėjo: ankstyvą rytą iš Floyd Bennett lėktuvų lauko pakilo Lituania ir per platųjį Atlantą skrido į Lietuvą. Nuo to tragiško įvykio šiemet sukana 24 metai, ir mūsų pareiga tai paminėti.

Tokį minėjimą ruošia Dariaus-Girėno Paminklų Statyti Komitetas Brooklyne. Kalbės Vienybės redaktorius Juozas Tysilava ir Tėvynės redakcijos atstovas, J. Petrėnas. Meninę dalį pildys solistė Irena Stankūnaitė ir pianu skambins muz. J. Stankūnas. Paminklo Komiteto vardu tars žodį adv. S. Briedis, P. J. Montvila, B. Spudienė ir kiti.

Minėjimas įvyks liepos 19 d. 8 v. v. Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Įžanga nemokama. Visus kviečia Dariaus-Girėno Paminklų Statyti Komitetas.

NUO LIEPOS 1 DIENOS METINĖ VIENYBĖS PRENUMERATA 7 DOLERIAI

Pavienių laikraščio egzempliorių pardavimo kaina 15 centų

Spaudos išlaidoms padidėjus, Vienybės prenumeratos kaina pakeliama dviem doleriais. Taip pat pakeliama pavienių egzempliorių pardavimo kaina penkais centais.

Tuo būdu nuo šių metų liepos 1 dienos metinės Vienybės prenumerata, vietoj 5 dolerių, bus 7 doleriai. Pavienių laikraščio egzempliorių pardavimo kaina, vietoj 10 centų, bus 15 centų.

Šis pakeitimas nulečia tų skaitytojų, kurie savo prenumeratą jau yra atnaujinę. Skaitytojai, kurie savo prenumeratą atnaujins iki liepos 1 dienos, taip pat moka sena kaina -- 5 dolerius.

Iki šiol metinė Vienybės prenumerata užsienyje, Kanadoje ir kitur, buvo 6 doleriai. Dabar prenumerata užsieniui suvienodinama: nuo liepos 1 dienos Kanadoje ir kitur Vienybės prenumerata bus taip pat 7 doleriai.